

ÅRSBERETNING

Adoptionsnævnets årsberetning 2007

www.adoptionsnaevnet.dk

Adoptionsnævnets kontaktoplysninger:

Kristineberg 6

2100 Kbh. Ø

Tlf. 33 92 33 02

Adoptionsnævnet

2008

Publikationen kan også hentes på www.adoptionsnaevnet.dk

Kapitel 1: Nævnets etablering, sammensætning og sekretariat	7
1.1. Nævnets medlemmer	8
1.2. Sekretariatet	9
1.3. Adoptionsnævnets børnelæger	10
1.4. Øvrige aktører på adoptionsområdet	11
Kapitel 2: Nævnets behandling af klagesager	14
2.1. Klageadgangen	14
2.2. Klager i 2007	15
2.3. Nævnets afgørelser i 2007	16
2.4. Principielle afgørelser i 2007	18
2.5. Sagsbehandlingstider i Adoptionsnævnet	18
Kapitel 3: Danske bortadoptioner	19
3.1. Antal godkendte ansøgere og danske børn til bortadoption	19
3.2. Proceduren ved anvisning af danske børn	20
3.3. Undersøgelse af danske bortadoptioner i perioden 1995-2005	23
Kapitel 4: Vidensindsamling og forskning	25
4.1. Støtte til ISS/IRC	25
4.2. Indsamling af statistik	25
4.3. Andre initiativer	26
Kapitel 5: Nævnets tilsynsvirksomhed i 2007	27
5.1. Rammerne for nævnets tilsynsvirksomhed i 2007	27
5.1.1. Tilsyn med organisationernes behandling af matchningsforslag	27
5.1.2. Tilsyn med organisationernes virksomhed i udlandet	28
5.1.3. Tilsynet med adoptionssamrådene	29
5.2. Indberettede sager fra organisationer og samråd	29
5.2.1. Indberettede sager vedrørende børn fra Kina	29
5.2.2. Indberettede sager vedrørende børn fra andre lande	31
5.2.3. Klage over vurderingen af et barn	31
5.3. Indkaldte sager vedrørende de formidlende organisationers virksomhed i udlandet	32
5.3.1. Matchningsager fra Colombia	32
5.3.2. Matchningsager fra Guatemala	35
5.4. Familiestyrelsens undersøgelse af formidlinger fra Indien i perioden 2000-2007	37
5.5. Indkaldte sager om speciallægeundersøgelser	38
Kapitel 6: Nationale aktiviteter	40
6.1. Rådgivning i forbindelse med matchningsforslag	40
6.2. Møde med de lægelige konsulenter på adoptionsområdet	41

6.3 Deltagelse i møder og temadage	41
6.3.1 Med organisationerne	41
6.4 Deltagelse i diverse arbejdsgrupper	42
6.4.1 Adoptionsgruppen	42
6.4.2 Arbejdsgruppen vedrørende adoptionsreformen	42
6.4.3 Arbejdsgruppe vedrørende opfølgingsrapporter og socialrapporter	43
6.5 Nævnets hjemmeside	43
Kapitel 7: Internationale aktiviteter	44
7.1. Nordisk møde	44
7.2. Europæisk møde	44
7.3. Møde mellem NAC og de nordiske adoptionsmyndigheder	45
7.4. Møde med filippinsk delegation	45
7.5. Møde med sydafrikansk delegation	46
7.7. Konference om adoption i New Delhi	46
7.7. Nævnets rejse til Colombia	46
Kapitel 8: Nøgletal om internationale adoptioner	49
8.1. Hjemtagne børn	49
8.2. Afgørelser om godkendelse som adoptant	50
8.3. Fase 1	52
8.3.1. Administrative afgørelser	52
8.3.2. Dispensation fra alderskravet	53
8.3.3. Dispensation fra samlivskravet	54
8.3.4. Specialundersøgelser i fase 1	54
8.3.5. Afslag i fase 1	55
8.3.6. Sagsbehandlingstider i fase 1	56
8.4. Fase 2	57
8.5. Fase 3	57
8.5.1. Godkendelsens indhold	58
8.5.2. Specialundersøgelser i fase 3	59
8.5.3. Sagsbehandlingstider	60
8.6. Matchninger	61
8.6.1. Statsforvaltningerne	61
8.6.2. De formidlende organisationer	67
Kapitel 9: Praktiske oplysninger	73
Ordforklaring	74

Forord

Med strukturreformens ikrafttræden skete der i 2007 store omvæltninger på adoptionsområdet. Behandlingen af sager om godkendelse til adoption overgik i 2007 til adoptionssamrådet i de fem nye statsforvaltninger, som har erstattet de 16 amtskommunale adoptionssamråd. Med strukturændringen er der åbnet mulighed for, at der i endnu højere grad end tidligere kan samles og oparbejdes ekspertise til gavn for ansøgerne og de adopterede børn. Nævnet følger sagsbehandlingen i de nye adoptionssamråd tæt.

I løbet af 2007 behandlede Adoptionsnævnet et noget lavere antal klagesager end i 2006, hvor antallet af klagesager dog også var væsentlig højere end de foregående år. Adoptionsnævnet behandlede i 2007 i alt 47 klager vedrørende samrådenes afgørelser i godkendelsessager. Klagesagerne vedrørte overvejende betydningen af ansøgernes helbredsforhold for godkendelse i fase 1 og sager om personlige ressourcer i fase 3, mens den procentvise andel af aldersrelaterede klagesager var noget mindre end i 2006.

Som omtalt i Adoptionsnævnets årsberetning for 2006 har spørgsmålet om åbenhed i adoptioner tidligere været genstand for drøftelser i nævnet. Nævnet besluttede i 2006 blandt andet at iværksætte en spørgeskemaundersøgelse blandt de adoptanter, som i perioden 1995-2005 har adopteret et barn født i Danmark. Ud over spørgsmålet om adoptanters indstilling til åbenhed skulle undersøgelsen belyse danskfødte adoptivbørns generelle trivsel, herunder omfanget af adoptanternes behov for rådgivning efter adoptionen. Denne undersøgelse er færdiggjort i 2007. Hovedkonklusionerne i undersøgelsen er, at adoptanterne generelt oplevede adoptivbørnenes trivsel som god. Det fremgår af undersøgelsen, at langt de fleste har modtaget rådgivning efter adoptionen, og at en stor del af adoptanterne fortsat oplever et behov for rådgivning, navnlig adoptionsfaglig rådgivning. Den overvejende del af familierne gav udtryk for manglende interesse i kontakt til barnets biologiske familie. En stor del af de adspurgte adoptanter var dog positivt indstillet over for ideen om at udarbejde anonymiserede opfølgingsrapporter i stil med de rapporter, der uarbejdes ved international adoption.

Nævnet besluttede i 2007 at føre tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i Sydamerika. I forbindelse med dette tilsyn rettede nævnet fokus på beskrivelserne af barnet, herunder dets sociale baggrund, frigivelsen af barnet samt adoptionsprocessen. I forlængelse heraf koncentrerede nævnet sig i forbindelse med sin tilsynsrejse til Colombia om at få klarhed over de juridiske regler vedrørende adoption af colombianske børn, herunder navnlig frigivelses- og matchningsproceduren, samt om reglerne blev efterlevet af de relevante myndigheder.

Nævnet gennemgik i forbindelse med sit tilsyn sager med børn hjemtaget fra Colombia, Guatemala og Bolivia.

En gennemgang af sagerne vedrørende børn hjemtaget fra Colombia i 2006 viste, at der generelt er et tilfredsstillende oplysningsniveau om børnenes biologiske ophav. Nævnets tilsyn gav ikke anledning til bemærkninger vedrørende de colombianske myndigheders frigivelse af børnene.

Gennemgangen af de indkaldte sager med børn hjemtaget fra Guatemala i perioden 2002-2006 viste, at såvel frigivelses- som adoptionsprocessen var særdeles velbelyst. Guatemala har for tiden afbrudt al international adoptionsformidling med blandt andet henblik på at implementere Haagerkonventionen og indrette lovgivningen i overensstemmelse hermed.

For så vidt angår sager med børn fra Bolivia afsluttede nævnet ikke denne gennemgang i 2007, og beskrivelsen vil derfor først blive omtalt i årsberetningen for 2008. På baggrund af den foreløbige gennemgang af disse sager besluttede nævnet, at man i 2008 vil foretage en tilsynsrejse til landet.

Som led i nævnets tilsyn med samrådene gennemgik nævnet i 2007 en række godkendelsessager, hvor samrådet havde truffet afgørelse om iværksættelse af en speciallægeundersøgelse med henblik på vurderingen af en ansøgers fysiske helbredsforhold. Nævnet har i forlængelse af sagsgennemgangen opstillet retningslinjer for udførelsen af en speciallægeundersøgelse i "Vejledning til speciallæger vedrørende udfærdigelse af erklæringer i adoptionssager – fysiske og psykiske helbredsforhold". Formålet med denne vejledning er at etablere et fælles udgangspunkt for kvalitet og ensartethed i de speciallægeerklæringer, der udfærdiges til brug for behandlingen af ansøgninger om godkendelse som adoptant.

Vibeke Rønne
Formand for Adoptionsnævnet

KAPITEL 1: NÆVNETS ETABLERING, SAMMENSÆTNING OG SEKRETARIAT

Adoptionsnævnet blev oprettet i 1976 og er et uafhængigt klage- og tilsynsorgan.

Adoptionsnævnet blev sammen med det øvrige familieretlige område overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender ved kongelig resolution af 2. og 9. august 2004. Ved kongelig resolution af 23. november 2007 blev det samlede familieretlige område igen ført tilbage til Justitsministeriet.

Nævnet består af en formand, der skal være dommer, og ni andre medlemmer. Til nævnet er knyttet et selvstændigt sekretariat. Der er fastsat en forretningsorden for Adoptionsnævnet.

ADOPTIONSLOVEN § 25 B, STK. 1:

Adoptionsnævnet består af en formand og et antal andre medlemmer. Formanden skal være dommer. I behandlingen af hver klagesag deltager mindst 5 medlemmer, herunder formanden eller et medlem, der opfylder betingelserne for at kunne være formand for nævnet. Nævnets afgørelse træffes ved flertal. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætter forretningsordenen for nævnet.

Nævnets opgaver vedrører følgende tre hovedområder:

- ◆ Adoptionsnævnet behandler klager over afgørelser, der er truffet af adoptions-samrådene eller organisationerne. Det drejer sig navnlig om klager over et samråds afslag på en ansøgning om godkendelse som adoptant og klager over en formidlende organisations behandling og vurdering af en matchningsag. Endvidere behandler Adoptionsnævnet klager over samrådene og samrådssekretariaternes sagsbehandling i forbindelse med afgørelse af konkrete sager.
- ◆ Adoptionsnævnet fører tilsyn med henholdsvis adoptionssamrådene og de formidlende organisationer. Tilsynsvirksomheden med samrådene består navnlig i at sikre en ensartet praksis på området. Adoptionsnævnet fører endvidere tilsyn med de formidlende organisationer, dels med organisationernes behandling af matchningsager, dels med organisationernes virksomhed i udlandet.
- ◆ Nævnet indsamler, bearbejder og formidler viden om adoptionsområdet såvel på nationalt som internationalt plan.

Herudover er det nævnets opgave at anvise danske børn til godkendte ansøgere. Når et dansk barn ønskes bortadopteret, er det således Adoptionsnævnets opgave

blandt de ansøgere, der er godkendt til adoption af dansk barn, at vælge de ansøgere, der skønnes bedst egnede til at adoptere det pågældende barn.

Endvidere udpeger Adoptionsnævnet et antal børnelæger, som har til opgave at rådgive kommende adoptivforældre, der har fået bragt et barn i forslag fra udlandet, se nærmere afsnit 1.3. nedenfor.

1.1. Nævnets medlemmer

Adoptionsnævnet består af en formand, en næstformand og 8 medlemmer. Formanden og næstformanden er jurister. Fire af nævnets medlemmer repræsenterer lægelig fagkundskab – pædiatri (læren om børnesygdomme), intern medicin (læren om medicinske sygdomme hos voksne), psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri – ét medlem er psykolog, ét medlem er socialrådgiver og 2 medlemmer er lægmedlemmer.

Nævnetsmedlemmerne udpeges for en periode på fire år og er senest blevet beskikket den 1. april 2004.

Vibeke Rønne

Vibeke Rønne har siden den 1. november 1999 været formand for Adoptionsnævnet. Hun blev i 1998 udnævnt til landsdommer i Østre Landsret og den 1. januar 2005 udnævnt til højesteretsdommer.

Anette Hummelshøj

Anette Hummelshøj har siden den 11. september 2006 været medlem af Adoptionsnævnet. Hun er jurist og har tidligere været ansat som kontorchef i Indenrigsministeriet og personalechef i Beredskabsstyrelsen og har i perioden maj 2000 til december 2004 været sekretariatschef for Adoptionsnævnet. I januar 2005 tiltrådte hun sin nuværende stilling som kontorchef i Familiestyrelsen.

Marie Gammeltoft

Marie Gammeltoft har været medlem af Adoptionsnævnet siden den 1. april 2000. Marie Gammeltoft er cand.psych., specialist i psykoterapi og børnepsykologi og privatpraktiserende psykolog.

Joakim Hoffmeyer

Joakim Hoffmeyer har været medlem af Adoptionsnævnet siden 1. januar 2002. Han er speciallæge i psykiatri og centerchef ved Psykoterapeutisk Center Stolpegård, Psykiatrien i Region Hovedstaden.

Birgit Skov Jensen

Birgit Skov Jensen har været medlem af Adoptionsnævnet siden den 1. april 2000. Hun er uddannet socialrådgiver i 1972 og har i perioden 1993-2007 været direktør i Grenaa Kommune med særligt ansvar for områderne social, sundhed, skole, kultur

og beskæftigelse. Birgit Skov Jensen fratrådte den 1. april 2007 sin stilling ved kommunen og driver nu selvstændig kursusvirksomhed.

Thure Krarup

Thure Krarup har været medlem af Adoptionsnævnet siden den 1. august 1997. Thure Krarup er dr.med. og overlæge på Bispebjerg Hospital. Han er speciallæge i intern medicin, medicinsk endokrinologi og medicinsk gastroenterologi.

Birgitte Marner

Birgitte Marner har været medlem af Adoptionsnævnet siden den 1. april 2000. Birgitte Marner er speciallæge i pædiatri og privatpraktiserende speciallæge.

Lisbeth Kortegaard

Lisbeth Kortegaard har været medlem af nævnet siden den 1. april 2004. Lisbeth Kortegaard er speciallæge, ph.d. i børne- og ungdomspsykiatri. Hun er overlæge ved skolebørnsafsnittet, Børne- og ungdomspsykiatrisk Hospital, Århus Universitetshospital.

Jens Ringberg

Jens Ringberg har været medlem af Adoptionsnævnet som lægmedlem siden den 1. april 2000. Han er journalist og arbejder på Radioavisens Christiansborg-redaktion. Jens Ringberg har selv adopteret to børn.

Stig Fog

Stig Fog har været medlem af Adoptionsnævnet som lægmedlem siden 1. april 2004. Han er selvstændig konsulent og rådgiver en række humanitære og frivillige organisationer. Stig Fog var tidligere generalsekretær i Dansk Ungdoms Fællesråd og er uddannet cand.scient.soc. i Public Relations.

Der er desuden udpeget følgende stedfortrædere for nævnsmedlemmerne:

- ◆ Fuldmægtig i Familiestyrelsen Neel Pryds (stedfortræder for Anette Hummelshøj). I første halvår af 2007 var souschef i Familiestyrelsen Hanne Kristiansen stedfortræder.
- ◆ Cand.psych. Berit Skov Schmitto (stedfortræder for Marie Gammeltoft)
- ◆ Overlæge Flemming Thusholt (stedfortræder for Joakim Hoffmeyer)
- ◆ Socialrådgiver Lilianna Bjørgstein (stedfortræder for Birgit Skov Jensen)
- ◆ Professor, overlæge, dr.med. Sten Madsbad (stedfortræder for Thure Krarup)
- ◆ Overlæge Troels Lyngby (stedfortræder for Birgitte Marner)
- ◆ Lektor Lone Zilstorff (stedfortræder for både Jens Ringberg og Stig Fog)
- ◆ Overlæge Birgitte Vange (stedfortræder for Lisbeth Kortegaard).

1.2. Sekretariatet

Til den daglige varetagelse af nævnets opgaver er der etableret et sekretariat. Sekretariatet består af følgende medarbejdere:

Trine Hede

Trine Hede er sekretariatschef i Adoptionsnævnets sekretariat. Hun er kandidat i statskundskab fra 1997 og har desuden tillægsuddannelse fra Danmarks Journalisthøjskole. Trine Hede blev ansat i Civilretsdirektoratet den 1. december 1997 og tiltrådte en stilling som fuldmægtig i Adoptionsnævnets sekretariat den 1. april 2000. Den 1. januar 2005 blev hun konstitueret som sekretariatschef i Adoptionsnævnet.

Trine Hede var på barsel i perioden 1. marts-15. december 2007 og blev i denne periode afløst af Henriette Braad Olesen, der er juridisk kandidat fra 1998.

Lene Christina Conrad

Lene Christina Conrad er fuldmægtig i Adoptionsnævnet. Hun er juridisk kandidat fra 2001 og blev samme år ansat i Civilretsdirektoratet, hvor hun dels har beskæftiget sig med tilsyn med fonde, dels med familieretlige sager. Hun tiltrådte stillingen i Adoptionsnævnet den 1. januar 2005.

Lene Conrad var på barsel i perioden 15. februar – 12. december 2007 og blev i denne periode afløst af Gitte Møller Fischer, der er juridisk kandidat fra 2007.

Karin Rønnow Jørgensen

Karin Rønnow Jørgensen er fuldmægtig i Adoptionsnævnet. Hun blev i 2003 bachelor i historie med sociologi som tilvalg og i marts 2007 cand.mag. i historie fra Københavns Universitet. Karin Rønnow Jørgensen har tidligere været praktikant og student i Adoptionsnævnet. Hun tiltrådte stillingen som fuldmægtig den 1. marts 2007.

Karin Rønnow Jørgensen gik på barsel den 26. oktober 2007.

Jeanette Tilgreen Christiansen

Jeanette Tilgreen Christiansen er ansat som kontorfuldmægtig i Adoptionsnævnets sekretariat. Hun blev i 1989 udlært ved politiet i Glostrup og var fra 1989 til 2000 ansat i Civilretsdirektoratet. Jeanette Tilgreen Christiansen blev den 1. april 2000 tilknyttet Adoptionsnævnets sekretariat.

1.3. Adoptionsnævnets børnelæger

Som beskrevet ovenfor udpeger Adoptionsnævnet et antal børnelæger, som har til opgave at rådgive kommende adoptivforældre, der har fået bragt et barn fra udlandet i forslag, om barnets helbredsmæssige og psykosociale forhold.

Når ansøgere skal tage stilling til modtagelse af et konkret barn, har de mulighed for at søge rådgivning hos disse uvildige, sagkyndige børnelæger.

Adoptionsnævnet har ansat seks læger til formålet, og ansøgere skal henvende sig til den læge, der dækker den statsforvaltning, hvor ansøgeren bor. Der henvises til oversigten over Adoptionsnævnets børnelæger i kapitel 9.

1.4. Øvrige aktører på adoptionsområdet

Nedenfor følger en kort gennemgang af de øvrige myndigheder og organisationer på adoptionsområdet:

ADOPTIONSSAMRÅDENE

Adoptionssamrådene er nedsat af ministeren i medfør af adoptionsloven.

Adoptionssamrådene var indtil 1. januar 2007 placeret i hver af de 14 amtskommuner og i København og Frederiksberg kommune. Pr. 1. januar 2007 blev adoptionsamrådene lagt ud til de fem statsforvaltninger, efter adoptionsområdet fra statsamterne og amtskommunerne er blevet samlet.

Et adoptionssamråd består af et medlem med en social uddannelse, en jurist og en læge. Et af medlemmerne skal være medarbejder i statsforvaltningen. Samrådets medlemmer og stedfortrædere for disse beskikkes af ministeren for indtil 4 år ad gangen.

Adoptionssamrådet træffer afgørelse om, hvorvidt en ansøger kan godkendes som adoptant.

Undersøgelser- og godkendelsesforløbet vedrørende ansøgninger om anonym adoption af udenlandske børn indebærer, at samrådet i fase 1 skal tage stilling til, om ansøgeren opfylder nogle generelle betingelser for at blive godkendt som adoptant. Efter at ansøgerne i fase 2 har fulgt et adoptionsforberedende kursus, tager samrådet i fase 3 stilling til, om ansøgeren også efter en individuel vurdering kan anses for egnet til at adoptere. Samrådet fastlægger samtidig indholdet af ansøgerens godkendelse.

For så vidt angår proceduren i forbindelse med godkendelse til adoption af danske børn henvises til kapitel 3.

Samrådet skal i visse nærmere afgrænsede tilfælde inddrages i forbindelse med, at der bringes et konkret barn i forslag til ansøgeren (dvs. i forbindelse med matchningen).

STATSFORVALTNINGEN

Statsforvaltningen varetager sekretariatsfunktionen for adoptionssamrådet. Statsforvaltningen tilvejebringer i den forbindelse de oplysninger, der er nødvendige for,

at samrådet kan træffe afgørelse i sagerne, ligesom statsforvaltningen forbereder sagernes behandling i samrådet i øvrigt. Herudover udfærdiger statsforvaltningen, når samrådet har godkendt ansøgeren som adoptant til et udenlandsk barn, en rapport om ansøgerens forhold til brug for de udenlandske adoptionsmyndigheder. Endvidere er statsforvaltningen efter hjemtagelsen af barnet forpligtet til at tilbyde adoptanten hjemmebesøg, dels med henblik på rådgivning, dels med henblik på udfærdigelse af opfølgende plejerapporter til barnets hjemland.

Statsforvaltningen meddeler opholdstilladelse til børn, der adopteres ved fremmedadoption. Herudover udfærdiges adoptionsbevillingen af statsforvaltningen, når adoptivforælderen har bopæl i Danmark.

FAMILIESTYRELSEN

I henhold til adoptionsloven fastsætter ministeren regler om godkendelse som adoptant og om adoptionssagers behandling m.v. I praksis varetages denne opgave af Familiestyrelsen.

De adoptionsforberedende kurser, der indgår som fase 2 i undersøgelses- og godkendelsesforløbet, tilrettelægges og udbydes af Familiestyrelsen.

Familiestyrelsen er herudover centralmyndighed i henhold til Haagerkonventionen af 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.

Endvidere meddeler Familiestyrelsen autorisation til de formidlende organisationer, og det almindelige tilsyn med organisationerne henhører ligeledes under styrelsen. Tilsynet omfatter bl.a. organisationernes generelle faglige kvalifikationer, økonomiske og organisatoriske forhold samt organisationens fastsættelse og opkrævning af formidlingsgebyrer. Adoptionsnævnet fører derimod tilsyn med organisationernes virksomhed i udlandet, jf. kapitel 5.

Familiestyrelsen hjemmeside findes på adressen www.familiestyrelsen.dk.

DE FORMIDLLENDE ORGANISATIONER

Organisationerne yder bistand med at skabe forbindelse mellem en godkendt adoptant og et udenlandsk barn med henblik på adoption og bistand til at gennemføre adoptionen.

Følgende organisationer er autoriseret til at yde adoptionshjælp:

AC Børnehjælp
Elkjærvej 31
Postboks 152

8230 Åbyhøj
www.a-c.dk

DanAdopt
Birkerød Hovedgade 24
3460 Birkerød
www.danadopt.dk

LANDSFORENINGEN ADOPTION OG SAMFUND

Adoption og Samfund er en interesseorganisation, som har til formål at skabe de bedst mulige betingelser for adopterede og deres forældre.

Adoption og Samfunds adresse er:

Teglvej 4, Frifelt
6780 Skærbæk
www.adoption.dk
foreningen@adoptionogsamfund.dk

KAPITEL 2: NÆVNETS BEHANDLING AF KLAGESAGER

2.1. Klageadgangen

Klager over afgørelser truffet af samrådene sendes til statsforvaltningerne, der herefter sender klagen til nævnets sekretariat sammen med sagens akter og eventuelle bemærkninger.

Der gælder ikke nogen frist for indgivelse af klage til Adoptionsnævnet.

ADOPTIONSLOVENS § 25 B, STK. 3:

Et samråds afgørelser i medfør af denne lov kan indbringes for Adoptionsnævnet.

Nævnets behandling af en klagesag sker på grundlag af den undersøgelse, der er foretaget i statsforvaltningen. Nævnet har dog mulighed for at beslutte, at der – eventuelt ved statsforvaltningens foranstaltning – skal tilvejebringes yderligere oplysninger.

Alle klager behandles som udgangspunkt mundtligt på et møde. Ansøgeren har mulighed for under mødet personligt at redegøre nærmere for sine synspunkter, hvilket en del ansøgere vælger at benytte sig af. I 2007 gjorde 51% af ansøgerne i klagesagerne brug af deres mulighed for at møde personligt for nævnet. I 2006 var tallet 43%.

ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN:

§ 16: Når en klage er indgivet til nævnet, påhviler det sekretariatet at forberede sagen til nævnsbehandling. Sekretariatet skal herunder påse, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

§ 17: Sekretariatet berammer det antal sager til det enkelte nævnsmøde, som det under hensyntagen til sagernes beskaffenhed og forsvarlige behandling er tidsmæssigt muligt at medtage.

Når nævnet har truffet afgørelse i en klagesag, meddeles afgørelsen direkte til ansøgeren. Der sendes en genpart af afgørelsen til ansøgerens statsforvaltning.

Ansøgers klager til nævnet vedrører hovedsageligt:

- ◆ Klager over afslag på godkendelse til adoption i enten fase 1 eller fase 3
- ◆ Klager over samrådets beslutninger om, at der som led i sagsbehandlingen skal iværksættes yderligere undersøgelser af ansøgere (f.eks. en psykologisk, helbredsmæssig, herunder psykiatrisk undersøgelse)
- ◆ Klager over samrådets afgørelser om at trække en godkendelse som adoptant tilbage
- ◆ Klager over samrådets eller de formidlende organisationers beslutninger i forbindelse med matchningsforslag (dvs. når der bringes et konkret barn i forslag til ansøgeren)
- ◆ Klager over de formidlende organisationers virksomhed i udlandet

Nævnet anser såvel ansøgere som de formidlende organisationer som klageberettigede vedrørende samrådets afgørelser om godkendelse af matchningsforslag. Organisationerne vil derfor kunne indbringe samrådets vurdering af et matchningsforslag for Adoptionsnævnet, uanset at ansøgeren ikke selv har ønsket at klage over afgørelsen.

2.2. Klager i 2007

I 2007 behandlede nævnet 47 klager over samrådets afgørelser i godkendelsessager. I 2005 og 2006 behandlede nævnet henholdsvis 46 og 72 klager i godkendelsessager.

I 2007 vedrørte 8 af de 47 sager enlige ansøgere (17%), mens de øvrige 39 sager (83%) vedrørte par.

Fordelt på de fem statsforvaltninger fordeler de 47 sager sig som følger:

ADOPTIONSSAMRÅDET VED:

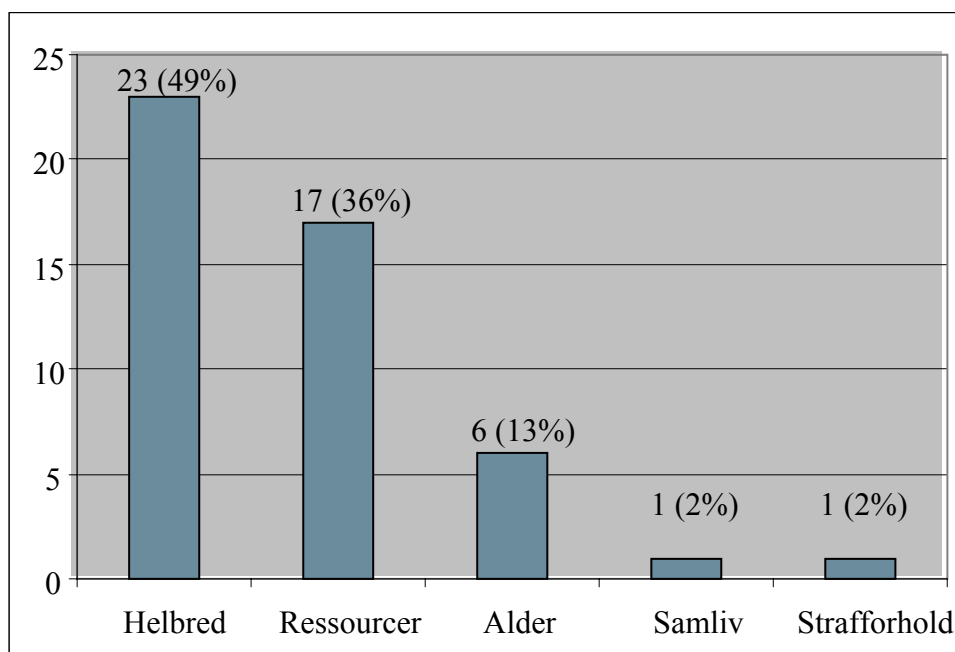
	2007	Procent
Statsforvaltningen Hovedstaden	19	40%
Statsforvaltningen Sjælland	5	11%
Statsforvaltningen Syddanmark	8	17%
Statsforvaltningen Midtjylland	11	23%
Statsforvaltningen Nordjylland	3	6%
Grønland/Færøerne	1	2%
I alt	47	100%

Det bemærkes, at det totale antal af afgørelser varierer betydeligt fra statsforvaltning til statsforvaltning, jf. kapitel 8.

Den nedenstående figur viser begrundelsen for samrådets afslag i de 47 påklagede sager i 2007. Afslagene var som oftest enten begrundet i helbredsmæssige forhold, mangelfulde ressourcer eller at ansøgerne ikke opfyldte alderskravene i godkendelsesbekendtgørelsen. Det bemærkes, at der kan forekomme flere begrundelser i en enkelt sag, hvorfor det samlede antal begrundelser overstiger 47.

I 2006 vedrørte 35% af sagerne aldersspørgsmål og andre 35% vedrørte helbred. 28% af klagerne i 2006 vedrørte mangelfulde ressourcer.

BEGRUNDELSER FOR SAMRÅDENES AFSLAG I 2007

2.3. Nævnets afgørelser i 2007

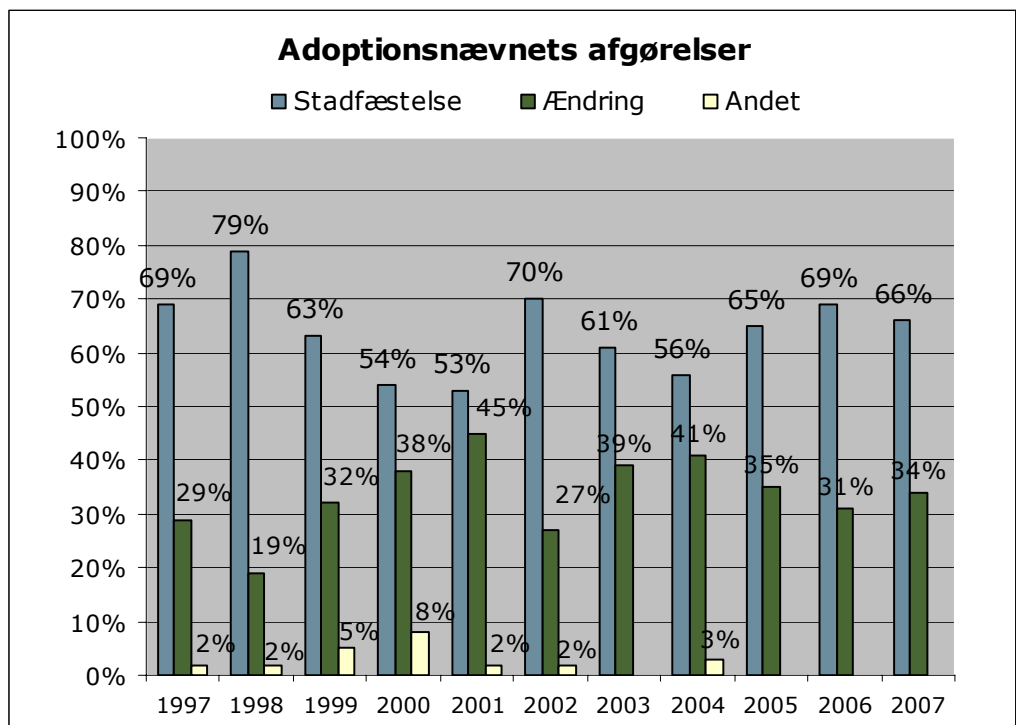
I 2007 behandlede Adoptionsnævnet som nævnt 47 klager over adoptionssamrådernes afgørelser i godkendessager. Dette kan sammenholdes med, at der i 2007 i alt blev givet afslag i 59 sager. Det bemærkes dog, at klagerne ikke nødvendigvis behandles i det kalenderår, hvor samrådet har givet afslag på godkendelse, hvorfor tallene ikke er fuldt ud sammenlignelige.

Nævnets afgørelser fremgår af nedenstående tabel. Som det ses, ændrede nævnet i 7 sager samrådets afslag til godkendelse/delvis godkendelse (dvs. ansøgerne blev godkendt til en del af det ansøgte). Herudover blev 9 sager tilbagesendt til samrådet, enten fordi nævnet gav dispensation (f.eks. fra alderskravet), eller fordi der skulle indhentes nye oplysninger, inden samrådet på ny traf afgørelse i sagen.

NÆVNETS AFGØRELSER I GODKENDELSESSAGER I 2006 OG 2007

	2006	2007
Stadfæstelse af afslag/delvis godkendelse/iværksættelse af yderligere undersøgelse	50	31
Ændring af afslag til godkendelse/delvis godkendelse	10	7
Tilbagesendt – nævnet har dispenseret	3	1
Tilbagesendt til fortsat behandling	9	8
Andet	0	0
I alt	72	47

Antallet af ændringer og tilbagesendelser under ét kan tages som udtryk for antallet af sager, hvor nævnet kom frem til en anden afgørelse end samrådene. Dette var således tilfældet i 16 sager – svarende til 34% – af samtlige klagesager i nævnet. Fordelingen af henholdsvis stadfæstelser eller ændringer siden 1997 fremgår af figuren.

Ud af de 47 klager i godkendelsessager, som nævnet behandlede i 2007 besluttede nævnet i 4 sager (9%) at fremkomme med kritik til samrådene i forbindelse med nævnets afgørelse i sagen. Nævnets kritik til samrådene drejer sig typisk om, at samrådene ikke i deres afgørelser har henvist til relevante retsregler (forvaltningslovens § 24), ikke har givet klagevejledning (forvaltningslovens § 25) eller at de ikke har begrundet afgørelsen tilstrækkelig konkret over for ansøgerne (forvaltningslovens §§ 22 og 24).

Det skal bemærkes, at der er tale om en væsentlig nedgang i antallet af sager, hvor nævnet udtaler kritik i forhold til de foregående år. Nævnet fremkom med kritik til samrådene i 40% af klagesagerne i 2006 og i 25% af sagerne i 2005. Der er således en umiddelbar grund til at tro, at strukturreformen har medført et løft af den formelle del af sagsbehandlingen, efter sagerne på adoptionsområdet er overgået til statsforvaltningerne.

Udover klagesager vedrørende afslag eller delvis godkendelse behandlede nævnet i 2007 2 klager i matchningssager og 15 klagesager vedrørende andre forhold. Sidstnævnte sager vedrørte navnlig sager, hvor ansøgerne klagede over en afgørelse om bortfald af deres godkendelse eller anmodninger om genoptagelse af sagen efter nævnets afslag på godkendelse til adoptant.

Udover disse klagesager behandlede nævnet i 2007 en række sager, som var indkaldt som led i nævnets tilsynsvirksomhed. Der henvises herom til kapitel 5.

2.4. Principielle afgørelser i 2007

Adoptionsnævnet udarbejder løbende resuméer af en lang række afgørelser, som vi vurderer relevant for behandlingen af lignende sager. Resuméerne offentliggøres jævnligt på nævnets hjemmeside www.adoptionsnaevnet.dk, hvortil henvises.

2.5. Sagsbehandlingstider i Adoptionsnævnet

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de 47 klagesager, som nævnet behandlede i 2007, var 49 dage. Dette er opgjort som bruttosagsbehandlingstiden, dvs. den samlede sagsbehandlingstid fra klagen indkommer til nævnet, og indtil afgørelsen er truffet og sendes til ansøgerne. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var i 2005 og 2006 henholdsvis 34 dage og 55 dage.

KAPITEL 3: DANSKE BORTADOPTIONER

Godkendelsesbekendtgørelsen § 36:

Når et barn ønskes bortadopteret, udvælger Adoptionsnævnet blandt de ansøgere, der i henhold til § 11 er godkendt som adoptanter af et dansk barn, den ansøger, der skønnes bedst egnede til at adoptere det konkrete barn.

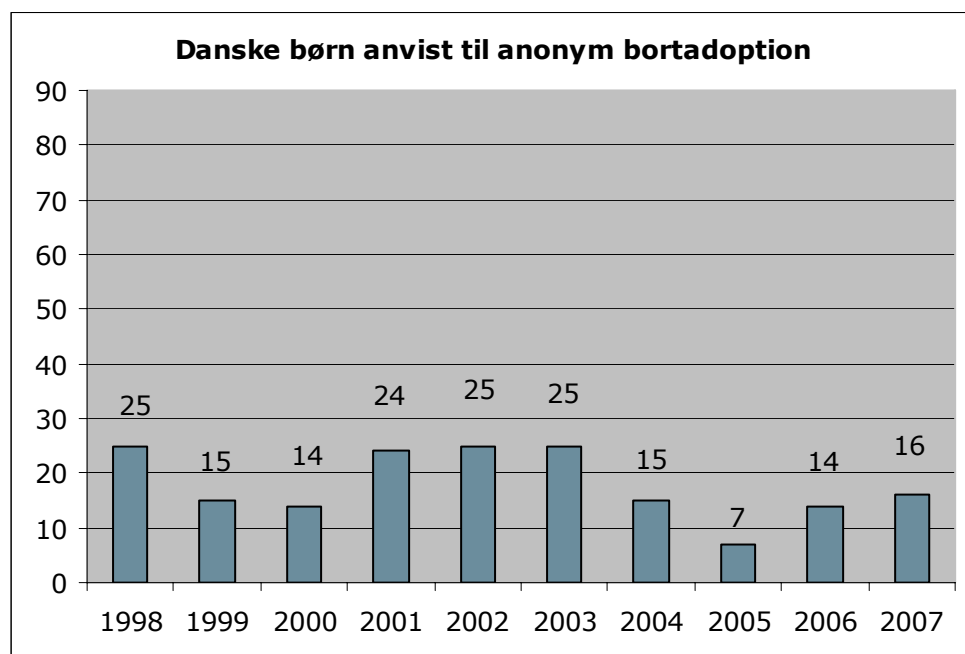
Ansøgere, der ønsker at adoptere et dansk barn, er ikke omfattet af det faseopdelte godkendelsessystem og skal ikke på adoptionsforberedende kursus, der specielt er tilrettelagt til de udenlandske adoptanter. Forundersøgelsen i forbindelse med ansøgning til dansk barn omfatter fællessamtale med ansøgerne og samtale med hver af ansøgerne og hjemmebesøg.

Opgaven med at anvise danske børn til godkendte adoptanter med henblik på anonym adoption varetages af Adoptionsnævnet.

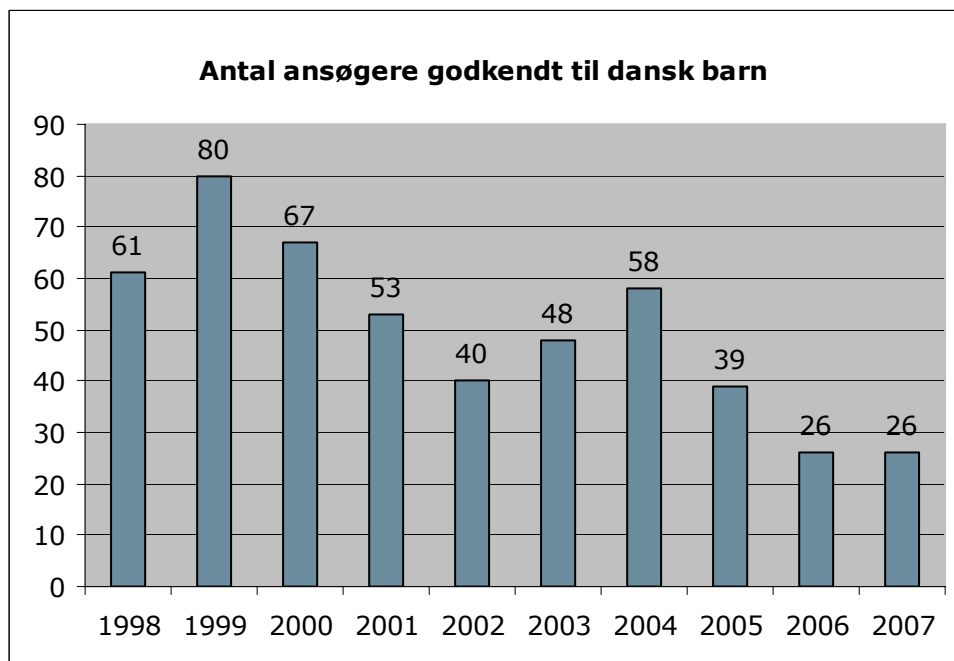
3.1. Antal godkendte ansøgere og danske børn til bortadoption

Der er kun ganske få danske børn til bortadoption. I 2007 blev der således bortadopteret i alt 16 danske børn.

Antallet af danske børn til bortadoption gennem de seneste 10 år fremgår af figuren. I alt blev der gennem de 10 år anvist 180 børn til anonym dansk bortadoption.

I samme periode blev der godkendt 498 ansøgere til anonym adoption af danske børn, jf. figuren nedenfor. I 2007 blev der godkendt 26 ansøgere.

3.2. Proceduren ved anvisning af danske børn

Når ansøgere er godkendt til adoption af et dansk barn, indsender samrådssekretariatet godkendelsessagen til Adoptionsnævnet. Herefter vil en voteringsgruppe, der består af tre nævnsmedlemmer, gennemgå sagen. Voteringsgruppen bestod i 2007 af Vibeke Rønne, Thure Krarup og Birgit Skov Jensen.

FORRETNINGSORDENEN § 31:

Når et adoptionssamråd indsender en sag, hvori en adoptionsansøger er godkendt til anonym adoption af et dansk barn, foretager tre medlemmer af nævnet en gennemgang af sagen og gør sig herunder bekendt med de oplysninger i sagen, der vil kunne få betydning i forbindelse med en eventuel udvælgelse af ansøgeren i henhold til § 32.

Stk. 2. Med henblik på at foretage den i stk. 1 nævnte gennemgang udpeges en eller flere voteringsgrupper i nævnet. Det medlem af nævnet, der er socialrådgiver, er fast medlem i alle voteringsgrupper.

GODKENDELSESBEKENDTGØRELSENS § 13:

Når ansøgeren er godkendt som adoptant til anonym adoption af et dansk barn, indsender statsforvaltningen adoptionssamrådets afgørelse, journaler og andet materiale af betydning for sagen til Adoptionsnævnet med henblik på nævnets udvælgelse efter § 36.

Stk. 2. Har det ikke været muligt inden et år fra godkendelsen at anvise ansøgeren et barn til adoption, kan Adoptionsnævnet henlægge sagen.

Som det fremgår af godkendelsesbekendtgørelsen, kan Adoptionsnævnet henlægge en sag, hvis det ikke har været muligt at anvise et barn inden for et år fra godkendelsen. I praksis vil adoptanternes sag dog kunne ligge i Adoptionsnævnet i mere end det ene år. Nævnet vil således altid vurdere, om der er et passende antal godkendte ansøgere, før en sag henlægges. Normalt vil nævnet henlægge sager, hvis der er mere end 20-25 sager liggende. Det kan dog også have betydning, om adoptanterne har en almen godkendelse eller en udvidet godkendelse til barn med særlige fysiske eller psykiske behov.

Når der er et dansk barn til bortadoption, foretager det pædiatriske medlem af Adoptionsnævnet – Birgitte Marner – på baggrund af oplysningerne om barnet en lægefaglig vurdering af barnet. På baggrund af de foreliggende oplysninger om barnet, herunder den lægefaglige vurdering, og oplysningerne om de biologiske forældre, vælger voteringsgruppen de godkendte ansøgere, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnede til at adoptere det konkrete barn.

I forbindelse med vurderingen af hvilke ansøgere, der skønnes bedst egnede til at adoptere et konkret barn, vil bl.a. følgende forhold have betydning:

- ◆ At hel- og halvsøskende som udgangspunkt placeres i samme familie
- ◆ At barnet placeres i en passende geografisk afstand fra de biologiske forældre og deres netværk, således at sandsynligheden minimeres for at anonymiteten brydes
- ◆ At de biologiske forældres ønsker vedrørende barnets kommende forældre og miljø så vidt muligt respekteres
- ◆ At der i adoptivforældrenes baggrund er forhold, værdier og interesser, som stemmer overens med de biologiske forældres. Dette kan f.eks. have betydning, hvis barnet senere i livet vil søge tilbage til sit biologiske ophav, samt for adoptivfamiliens mulighed for at støtte barnets eventuelle særlige medfødte anlæg
- ◆ At ansøgerne har indsigt og rummelighed i forhold til barnets eventuelle familiære dispositioner for sygdomme eller fysiske og psykiske handicap

Hvis et barn har særlige behov – f.eks. på grund af fysiske eller psykiske forhold – vil det naturligvis også have betydning, hvilken familie der skønnes bedst egnet til at imødekomme disse behov.

Når voteringsgruppen har udvalgt de ansøgere, der skønnes bedst egnede til at adoptere barnet, giver Adoptionsnævnet besked til den statsforvaltning, hvor ansøgerne bor. Statsforvaltningen orienterer herefter ansøgerne om, at nævnet har besluttet at anvise et barn til de pågældende.

Adoptionsnævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de danske bortadoptionssager var i 2007 70 dage. Sagsbehandlingstiden angiver perioden fra nævnet modtog sagen til barnet blev anvist til en familie. I 2006 var sagsbehandlingstiden 25 dage.

Den store stigning i nævnets sagsbehandlingstid skyldes, at der i 2007 var flere sager, der trak ud på grund af verserende faderskabssager, og at flere børn er blevet matchet mere end én gang.

Af de 16 børn, som blev bortadopteret i 2007, blev 13 børn (81%) formidlet inden for en almen godkendelse, mens 3 af børnene blev vurderet til at ligge uden for en almen godkendelse på grund af fysiske eller psykiske forhold.

Herudover gjorde følgende forhold sig gældende for børnene i 2007:

- ◆ Den gennemsnitlige alder for børnene på matchningtidspunktet var 7,18 måneder. Fordelingen på enkelte aldersgrupper var således:
 - 3-4 måneder: 8 børn
 - 5-6 måneder: 4 børn
 - 7-12 måneder: 2 børn
 - 13 måneder eller mere: 2 børn
 - Det yngste barn var 3 måneder ved bortadoptionen, og det ældste barn var 24 måneder ved bortadoptionen
- ◆ 5 børn (31%) havde anden etnisk oprindelse end dansk. I 2006 var dette tilfældet for 2 ud af 14 børn.
- ◆ 10 af børnene (63%) blev anbragt på spædbarnshjem efter fødslen, mens 6 børn (38%) blev anbragt i plejefamilier.
- ◆ Alle børnene blev anbragt med henblik på bortadoption.
- ◆ I 4 tilfælde (24%) havde adoptanterne tidligere adopteret et dansk barn.

Barnets biologiske mor var i gennemsnit 25 år gammel, hvoraf den yngste var 16 og den ældste var 43 år.

I 10 sager (63%) havde den biologiske mor ønsker med hensyn til placeringen af barnet. Det gennemgående ønske var, at barnet blev placeret i en ressourcerig familie, som gerne måtte være veluddannede. Der måtte gerne være eller komme andre søskende. Enkelte ønskede, at deres barn kom til at bo på landet hos en familie, der var glade for dyr. Nogle mødre gav udtryk for, at de gerne ville kontaktes,

hvis barnet skulle dø eller blive alvorligt syg. Er det tale om søskende til tidligere bortadopterede, ønsker den biologiske mor normalt, at barnet kommer i samme familie som det første barn.

Gennemsnitsalderen for den biologiske far var 33 år, hvoraf den yngste var 16 år og den ældste var 54 år. Det var imidlertid kun muligt at fastslå, hvem der var barnefaderen i knap halvdelen af sagerne. Af de 16 børn som blev bortadopteret i 2007 blev faderskabet således fastslået i 7 sager.

3.3. Undersøgelse af danske bortadoptioner i perioden 1995-2005

Som omtalt i Adoptionsnævnets årsberetning for 2006 har spørgsmålet om åbenhed i adoptioner tidligere været genstand for forskellige drøftelser i nævnet. Nævnet besluttede blandt andet på denne baggrund i 2006 at iværksætte en spørgeskemaundersøgelse blandt de adoptanter, som i perioden 1995-2005 har adopteret et barn født i Danmark.

Åbenhed i adoptionen har i denne sammenhæng relateret sig til såvel anonymiserede opfølgingsrapporter, som til et eller flere konkrete møder mellem barnets adoptivfamilie og biologiske familie, både før og efter adoptionen.

Undersøgelsens formål var at få belyst adoptanternes indstilling til et øget omfang af åbenhed i adoptionen. Det var ligeledes hensigten at belyse danskfødte adoptivbørns generelle trivsel, herunder omfanget af adoptanternes behov for rådgivning efter adoptionen.

Undersøgelsen omfatter i alt 189 børn, hvilket svarer til en deltagelsesprocent på 84 %. 101 drenge og 88 piger indgår i undersøgelsen. 36 % af børnene er født i perioden 1994-1997 og 32 % i hver af perioderne 1998-2001 og 2002-2005.

En af hovedkonklusionerne i undersøgelsen var, at adoptanterne generelt oplever adoptivbørnenes trivsel som god. Omkring ¼ af børnene betegnes af adoptanterne som børn med fysiske, psykiske og/eller sociale vanskeligheder. Næsten alle adoptanterne har dog svaret, at barnets trivsel er enten meget god eller god. Omkring 2/3 af adoptanterne har modtaget rådgivning efter adoptionen.

Den gruppe adoptanter, hvor flest har søgt rådgivning efter adoptionen, er ikke overraskende gruppen af adoptanter med børn, som i dag har vanskeligheder. Det er imidlertid også denne gruppe, der samlet set har vurderet de eksisterende rådgivningstilbud mindst positivt.

40 % af alle adoptanterne har savnet rådgivningstilbud fra fagfolk med fagligt kendskab til adoptionsspecifikke problemstillinger. 45 % af adoptanterne har i undersøgelsen desuden givet udtryk for, at de i et eller andet omfang forventer at få brug for mere rådgivning fremover. En række adoptanter har i undersøgelsen også givet

udtryk for, at de fandt det hensigtsmæssigt, hvis de adoptionsforberedende kurser ligeledes blev et obligatorisk element for ansøgere til anonym adoption af barn født i Danmark.

De fleste adoptanter har i undersøgelsen givet udtryk for en manglende interesse for kontakt til barnets biologiske familie. Det er typisk de adoptivfamilier, hvor adoptionsforholdet har varet længst tid, som har udvist den højeste grad af velvilje over for eventuel kontakt til barnets biologiske ophav. Omkring 1/3 af adoptanterne har i undersøgelsen givet udtryk for, at de ikke er positivt indstillede over for nogen form for åbenhed i forhold til barnets biologiske familie.

Undersøgelsen kan læses på nævnets hjemmeside.

KAPITEL 4: VIDENSINDSAMLING OG FORSKNING

4.1. Støtte til ISS/IRC

Ifølge Adoptionsnævnets forretningsorden er en af nævnets opgaver at indsamle, bearbejde og formidle viden om adoption. Der var på nævnets budget for 2007 afsat 100.000 kr. til formålet.

Nævnet besluttede i november 2007 at yde økonomisk støtte til organisationen "The International Resource Centre for the Protection of Children in Adoption" (ISS/IRC) med i alt kr. 100.000 for 2008.

ISS/IRC er en afdeling under organisationen International Social Service (ISS), som arbejder med at fremme implementeringen af både FN's Børnekonvention og Haagerkonventionen om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. ISS har deltaget ved udarbejdelsen af begge konventioner.

Målsætningen for ISS/IRC er at fremme og forbedre rettighederne for børn, som befinder sig i situationer, hvor de er i risiko for at blive forsømte eller efterladte, samt børn hvor familiepleje eller navnlig adoption kan komme på tale.

Det er nævnets opfattelse, at ISS/IRC udfører en væsentlig funktion på adoptionsområdet i relation til indsamling og formidling af viden om internationale adoptioner.

Adoptionsnævnet har som donor endvidere mulighed for at søge om ISS' bistand i helt konkrete spørgsmål. ISS har således i flere sammenhænge i 2007 ydet bistand til Adoptionsnævnet. ISS har bl.a. bistået nævnet med oplysninger fra andre lande i forbindelse med nævnets stillingtagen til godkendelse af de formidlende organisationers kontaktsteder.

Nævnet har siden 2001 støttet ISS/IRC med kr. 100.000 om året.

4.2. Indsamling af statistik

Som det er fremgået af årsberetningen for de foregående år, har nævnet taget initiativ til indsamling af omfattende statistiske oplysninger på adoptionsområdet. Statistikken omfatter oplysninger om samtlige godkendelsessager og matchningsager i samrådene, klagesager i Adoptionsnævnet samt rådgivninger ydet af nævnets børnelæger.

Der henvises herom til kapitel 8.

4.3. Andre initiativer

I forbindelse med vidensindsamling på adoptionsområdet har nævnet desuden deltaget i en række møder og konferencer i ind- og udland. Der henvises herom til kapitel 6 og 7. Som beskrevet i kapitel 3 har nævnet endvidere gennemført en undersøgelse af danske bortadoptioner gennemført i perioden 1995-2005.

KAPITEL 5: NÆVNETS TILSYNSVIRKSOMHED I 2007

5.1. Rammerne for nævnets tilsynsvirksomhed i 2007

Adoptionsnævnet har siden 2000 varetaget en række tilsynsfunktioner. Nævnet fører tilsyn med adoptionssamrådene, med de formidlende organisationers behandling af matchningsforslag (sager hvor et konkret barn bringes i forslag over for ansøgere) og med organisationernes virksomhed i udlandet, herunder organisationernes relation til udenlandske samarbejdspartnere.

GODKENDELSESBEKENDTGØRELSEN:

§ 39: Adoptionsnævnet fører tilsyn med adoptionssamrådene og behandler klager over afgørelser, der træffes af adoptionssamrådene.

§ 40: Familiestyrelsen fører tilsyn med de formidlende organisationer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Adoptionsnævnet fører tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i udlandet og med de formidlende organisationers behandling af matchingforslag.

Stk. 3. Familiestyrelsen og Adoptionsnævnet behandler klager over de formidlende organisationer inden for styrelsens og nævnets tilsynsområder.

Stk. 4. Statsforvaltningen indberetter til Adoptionsnævnet, hvis statsforvaltningen bliver opmærksom på særlige forhold vedrørende de formidlende organisationers virksomhed i udlandet eller de formidlende organisationers behandling af matchingforslag.

5.1.1. TILSYN MED ORGANISATIONERNES BEHANDLING AF MATCHNINGSFORSLAG

Når matchningen er foretaget i afgiverlandet – hvilket er tilfældet for langt de fleste afgiverlandes vedkommende – vurderer de formidlende organisationer, om matchningsforslaget ligger inden for ansøgernes godkendelse (jf. ordforklaringen bagerst i beretningen for beskrivelse af "almen" versus "udvidet" godkendelse). Organisationerne har ansat en række børnelæger, således at organisationerne har de nødvendige faglige forudsætninger for at foretage en vurdering af matchningsforslagene. Samtidig med at matchningsforslaget sendes til ansøgerne, orienteres samrådet om forslaget.

I de tilfælde, hvor den formidlende organisation er i tvivl om, hvorvidt barnet ligger inden for ansøgernes godkendelse, skal sagen sendes til samrådet med henblik på, at samrådet tager stilling til, om barnet ligger inden for ansøgernes godkendelsesramme. I de tilfælde, hvor organisationen vurderer, at barnet ligger uden for an-

søgernes godkendelse, skal sagen – hvis ansøgerne ønsker at adoptere barnet – også sendes til samrådet med henblik på, at samrådet tager stilling til, om ansøgerens godkendelse kan udvides.

Endvidere inddrages samrådet i matchningsager, når en ansøger har reflekteret på en generel omtale af et konkret barn i f.eks. de formidlende organisationers blade ("barn søger forældre").

Det fremgår af bemærkningerne til 2000-lovændringen (lovforslag L40, FT 1998/1999), at man ved lovændringen forudsatte, at de formidlende organisationer udviser betydelig tilbageholdenhed ved vurderingen af udenlandske matchningsforslag, således at sagerne sendes til samrådene til afgørelse, medmindre forslagene **åbenbart** ligger inden for godkendelsen.

Nævnet har ved tilrettelæggelsen af sit tilsyn lagt vægt på, at der ikke alene foretages en bagudrettet kontrol med allerede afgjorte sager, men at tilsynet i vidt omfang også baseres på dialog med organisationerne, således at der er mulighed for at drøfte eventuelle tvivlsspørgsmål og følge den generelle udvikling på adoptionsområdet. Se også afsnit 6.2. vedrørende nævnets møde med de lægelige konsulenter på adoptionsområdet.

5.1.2. TILSYN MED ORGANISATIONERNES VIRKSOMHED I UD-LANDET

GODKENDELSESBEKENDTGØRELSENS § 40, STK. 2:

Adoptionsnævnet fører tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i udlandet og med de formidlende organisationers behandling af matchingforslag.

Nævnet har ved varetagelsen af denne tilsynsopgave lagt vægt på at besøge afgiverlande og i den forbindelse undersøge, hvordan de formidlende organisationer tilrettelægger og gennemfører formidlingen. Tilsynet er blevet gennemført dels ved gennemgang af matchningssager fra det pågældende land, dels ved samtaler med de formidlende organisationer, samtaler med myndighedspersoner og institutionsbesøg.

Herudover har nævnet gennemført sit tilsyn med organisationernes virksomhed i udlandet ved behandling af konkrete sager, jf. nedenfor.

Nævnets tilsynsrejse i 2007 til Colombia er nærmere beskrevet i kapitel 7.

5.1.3. TILSYNET MED ADOPTIONSSAMRÅDENE

Adoptionsnævnets opgave med at føre tilsyn med adoptionssamrådene har navnlig til formål at fremme størst mulig kvalitet og ensartethed i samrådenes afgørelser. Adoptionsnævnet modtager hvert år kun et mindre antal klager og har derfor ikke alene gennem sin virksomhed som klageinstans mulighed for at sikre en høj grad af ensartethed i samrådenes praksis. Dette er bl.a. baggrunden for, at nævnet ligesom i relation til de formidlende organisationer har valgt at udbygge sin tilsynsvirksomhed med generel orientering til samrådene om praksis, herunder offentliggørelse af nævnets afgørelser på hjemmesiden, samt med møder med sekretariater for adoptionssamråd.

ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN § 23:

Nævnet kan indkalde sager fra de amtskommunale adoptionssamråd til gennemsyn i nævnet.

stk.2. Nævnet underretter adoptionssamrådet om resultatet af gennemgangen.

stk.3. Nævnet kan ikke som led i sin tilsynsvirksomhed omgøre adoptionssamrådenes afgørelser.

ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN § 24:

Nævnet kan afholde møder med adoptionssamrådene. Nævnet kan endvidere afgive vejledende udtalelser og henstillinger til adoptionssamrådene.

Som led i en praksiskoordinering mellem samrådene orienterer nævnet løbende samrådene om afgørelser i sager af betydning for praksis på området, jf. kapitel 2.

5.2 Indberettede sager fra organisationer og samråd

Såvel samrådene som de formidlende organisationer kan indberette matchningsager til nævnet. Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens § 40, stk. 4, indberetter statsforvaltningen til nævnet, hvis særlige forhold vedrørende de formidlende organisationers behandling af matchningsforslag giver anledning hertil.

5.2.1. INDBERETTEDE SAGER VEDRØRENDE BØRN FRA KINA

Indberetning fra AC Børnehjælp om tre børn fra Kina

Den konkrete indberetning fra AC Børnehjælp vedrørte tre kinesiske børn stillet i forslag til to danske ansøgerpar. Ansøgerne havde på baggrund af danske pædiatererklæringer afvist at adoptere børnene. Man havde som reaktion herpå fra kinesisk

side oplyst, at disse ansøgere ikke kunne få andre børn stillet i forslag. Dette er dog sket efterfølgende.

De tre børn var alle af organisationens pædiater blevet vurderet som værende uden for en almen godkendelse. En pige, som var ca. 1 år på tidspunktet for udfærdigelsen af pædiatererklæringen, havde af ukendte årsager haft et vigende hovedomfang frem til ni-måneders-alderen. Pædiateren ønskede en fornyet vurdering af barnet, hvilket ikke var muligt at få, da barnet ifølge de kinesiske myndigheder var et normalt barn. En anden pige, som var ca. 1½ år, da den endelige pædiatererklæring blev udfærdiget, blev oprindeligt vurderet som faldende inden for en almen godkendelse. På baggrund af nye oplysninger fra Kina om, at hun havde en let til moderat udviklingsforsinkelse vurderede organisationens pædiater, at en adoption af pigen krævede en udvidet godkendelse. En tredje pige var knap 2 år, da den første pædiatererklæring blev udfærdiget. Pædiateren vurderede, at pigen muligvis kunne have en hjertefejl, hvilket blev undersøgt og afkræftet. Pædiateren fandt dog fortsat, at det krævede en udvidet godkendelse at adoptere hende. Dette skyldtes, at hendes blodprøver stadig var unormale, ligesom hun havde taget meget på i vægt. Nye testresultater ca. 5 måneder efter den første erklæring gjorde, at hun efter pædiaterens vurdering kunne adopteres inden for en almen godkendelse. Det ansøgerpar, som havde fået pigen stillet i forslag, havde forinden denne fornyede vurdering, afvist at adoptere hende.

En gennemgang af sagerne gav ikke nævnet anledning til bemærkninger i forhold til vurderingerne af børnene.

Indberetning fra AC Børnehjælp om barn fra Kina

Den konkrete sag blev indberettet af AC Børnehjælp og vedrørte et kinesisk barn, der efter at være blevet matchet med en dansk familie inden for en almen godkendelse, viste symptomer på hjerneskade. På tidspunktet for udfærdigelsen af den danske pædiatererklæring var barnet 1 år gammel, og helbredsoplysningerne var ca. 2½ måned gamle. Efter overdragelsen af barnet til den matchede familie blev det konstateret, at barnets motoriske udvikling var forsinket, hvilket kunne skyldes hjerneskade. Familien valgte at give barnet tilbage til myndighederne. Indberetningen gav ikke nævnet anledning til bemærkninger, da der i de oprindelige helbredsoplysninger om barnet ikke var grundlag for mistanke om helbredsproblemer hos barnet.

Indberetning fra Statsforvaltningen Sjælland vedrørende kinesisk barn matchet af DanAdopt

Den konkrete sag blev indberettet af Statsforvaltningen Sjælland og vedrørte et kinesisk barn, som var blevet adopteret efter en udvidelse af ansøgerparrets godkendelse. DanAdopt havde forelagt sagen for samrådet, da organisationen på grund af manglende lægelige oplysninger var i tvivl om, hvorvidt barnet kunne adopteres inden for en almen godkendelse.

DanAdopt havde forinden i marts 2007 udfærdiget en pædiatererklæring på grundlag af helbredsoplysninger fra henholdsvis juli og august 2006 og nye væksttal på barnet fra februar 2007 samt oplysning om, at hun nu kunne gå selv. DanAdopt havde frem til marts 2007 forgæves anmodet de kinesiske myndigheder om yderligere oplysninger. Samrådet udvidede ansøgernes godkendelse til at omfatte det konkrete barn. Statsforvaltningen ønskede nævnets stillingtagen til, om der havde været en sådan tvivl i sagen, at denne skulle forelægges for samrådet, eller om ansøgerne selv kunne have taget stilling, idet barnet måtte vurderes at kunne adopteres inden for en almen godkendelse.

Det gav ikke nævnet anledning til bemærkninger, at sagen var indbragt for samrådet, da dette var i overensstemmelse med godkendelsesbekendtgørelsens 29, stk. 1. Efter bestemmelsen skal den formidlende organisation forelægge sagen for samrådet, hvis der efter organisationens vurdering foreligger tvivl om, hvorvidt det barn, der er bragt i forslag, ligger inden for ansøgerens godkendelse.

5.2.2. INDBERETTEDE SAGER VEDRØRENDE BØRN FRA ANDRE LANDE

Indberetning fra AC Børnehjælp om boliviansk barn

Den konkrete sag var indberettet af AC Børnehjælp og vedrørte et sagsforløb, hvor den bolivianske børneombudsmand under det første retsmøde ved børnedomstolen i Bolivia gjorde indsigelse mod overdragelse af barnet til den matchede danske familie. Børneombudsmanden mente ikke, at der var gjort tilstrækkeligt for at søge at placere barnet hos en boliviansk familie. På foranledning af indsigelsen blev der indledt en undersøgelse. Da børnedomstolen efter undersøgelsens afslutning traf afgørelse om matchning med den danske familie, blev denne anket af børneombudsmanden. Ankeinstansen stadfæstede børnedomstolens afgørelse, og adoptions-sagen kunne herefter fortsætte. AC Børnehjælp havde under sagsforløbet søgt assistance hos den danske ambassadør. Det indberettede sagsforløb gav ikke nævnet anledning til bemærkninger.

5.2.3. KLAGE OVER VURDERINGEN AF ET BARN

Ud over indberetninger, som nævnet modtager efter afslutningen af en matchning-sag, behandler nævnet også klager over samrådenes afgørelser i matchningsager, samt klager over de formidlende organisationers behandling af matchningsforslag.

Både ansøgere og de formidlende organisationer kan således klage til nævnet over et samråds vurdering af et barn. Herudover kan ansøgere klage til nævnet over de formidlende organisationers behandling af matchningsforslag, samt over samrådenes afgørelser om at afslå at udvide deres godkendelse til at omfatte et konkret barn i forslag.

Klage vedrørende barn fra Kina

Den konkrete sag blev indbragt for nævnet af en enlig ansøger og vedrørte AC Børnehjælps behandling af et matchningsforslag. Ansøgeren var blevet matchet med et barn inden for en almen godkendelse, og barnet var på tidspunktet for klagen hjemtaget. Henvendelsen gav anledning til, at nævnet vurderede, om der havde været en sådan tvivl i forhold til, om barnet kunne adopteres inden for en almen godkendelse, at AC Børnehjælp burde have forelagt sagen for samrådet.

Umiddelbart inden udrejsen til Kina fik ansøgeren oplyst, at man var nødt til at indhente yderligere helbredsmæssige oplysninger om barnet. Dette skyldtes, at de kinesiske myndigheder få dage tidligere havde informeret organisationen om, at barnet skulle gennemgå en operation. Det viste sig efterfølgende, at der ikke var grundlag for at foretage operation, og AC Børnehjælps pædiater vurderede derfor, at barnet fortsat kunne adopteres inden for en almen godkendelse.

Efter en gennemgang af sagen var det nævnets opfattelse, at der ikke havde været en sådan tvivl om den endelige vurdering af barnets helbredsforhold, at organisationen skulle have forelagt sagen for samrådet. Det forhold, at organisationen valgte at indhente supplerende helbredsoplysninger på baggrund af nye oplysninger i sagen kunne ikke i sig selv medføre, at den oprindelige vurdering af barnet ændredes. Dette ville afhænge af indholdet af de supplerende oplysninger. Nævnet fandt endvidere anledning til at bemærke, at de nødvendige oplysninger blev indhentet meget hurtigt.

5.3. Indkaldte sager vedrørende de formidlende organisationers virksomhed i udlandet

Nævnet besluttede, at der i 2007 skulle gennemføres et samlet tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i Sydamerika. Nævnet indkaldte derfor matchningsager i en nærmere angivet periode vedrørende børn fra Colombia, Guatemala og Bolivia. Nedenfor omtales gennemgangen af sager vedrørende børn fra Colombia og Guatemala. Gennemgangen af sager vedrørende børn fra Bolivia blev ikke afsluttet i 2007, og den vil derfor først blive omtalt i årsberetningen for 2008.

Det overordnede tema for gennemgangen af samtlige indkaldte sager har været frigivelses- og matchningprocessen, og ikke de helbredsmæssige oplysninger om børnene.

5.3.1. MATCHNINGSAGER FRA COLOMBIA

I forbindelse med nævnets rejse til Colombia (jf. kapitel 7) blev alle matchningsager vedrørende børn hjemtaget fra Colombia i 2006 indkaldt fra de formidlende organisationer. Nævnet gennemgik således i alt 37 sager.

Til forskel fra nævnets tidligere tilsyn var fokus i denne tilsynsgruppe rettet mod oplysninger om barnets sociale baggrund, frigivelsen af barnet samt adoptionsprocessen. Nævnet havde blandt andet valgt ikke at fokusere på de pædiatriske oplysninger i sagerne, da nævnet i 2005 foretog et særskilt tilsyn med netop disse oplysninger i en række sager fra Colombia (se Adoptionsnævnets årsberetning fra 2005). Nævnets konklusion var på daværende tidspunkt, at der generelt var overensstemmelse mellem de helbredsoplysninger, der forelå på matchningstidspunktet, og den vurdering, som den formidlende organisation efterfølgende foretog. Desuden har nævnet siden 2002 ikke modtaget indberetninger vedrørende helbredsmæssige forhold hos børn fra Colombia.

Colombia var i perioden 1998-2006 det tredje største afgiverland af børn til international adoption i Danmark. Antallet af børn hjemtaget fra Colombia til Danmark har dog siden 2001 været faldende. I 2000 blev der hjemtaget 114 børn (18 % af det samlede antal børn hjemtaget til Danmark), mens antallet i 2001 var faldet til 88 børn (13 %).

Frigivelsesprocessen i Colombia

Før et barn i Colombia kan bortadopteres, skal enten dets biologiske forældre give samtykke hertil, eller barnet skal være erklæret frigivet til adoption af en familieforsvarer, som er en repræsentant for den colombianske centralmyndighed Instituto Colombiano de Bienestar Familiar, ICBF.

En erklæring om frigivelse til adoption afgives ikke kun i sager vedrørende børn, der er blevet efterladt af deres forældre. Et barn kan også erklæres frigivet, hvis ICBF anser forældrene som uegnede til at tage vare på barnet eksempelvis på grund af omsorgssvigt.

Samtykke til bortadoption af et barn kan ikke gives før mindst 20 dage efter fødslen. Samtykket er først endeligt 30 dage efter afgivelsen. Inden de biologiske forældre kan give deres samtykke til bortadoption, skal familieforsvareren sikre sig, at barnets såkaldte udvidede familie er informeret om dets eksistens, og om at den biologiske mor påtænker at bortadoptere barnet. Familieforsvareren vil dog respektere en mors beslutning om, at den udvidede familie ikke skal inddrages.

Adoptionsprocessen i Colombia

Når de danske ansøgere er blevet matchet med et barn fra Colombia og har afgivet samtykkeerklæring, sættes adoptionsprocessen i gang.

Ansøgerne får typisk overdraget barnet den første hverdag efter, de er ankommet til Colombia. Ansøgerne underskriver her et såkaldt overdragelsesdokument. Omkring 5 dage efter overdragelsen møder ansøgerne til en samtale hos den lokale familieforsvarer. Denne samtale danner grundlag for ICBF's indstilling vedrørende ansøgningen om adoption til den familiedomstol, hvor afgørelsen om adoptionen skal træffes.

Ansøgerne får tildelt en colombiansk advokat, som skal føre deres sag ved domstolen. Når familieforsvareren har afgivet sin indstilling til familiedomstolen, træffer dommeren afgørelse efter ca. 10 dage. Når kendelsen er afsagt, kundgøres adoptionen senest 5 dage efter for den familieforsvarer, der er tilknyttet den pågældende domstol, for ansøgerne og for ansøgenes advokat.

Oplysninger om barnet

Sager vedrørende 26 drenge og 11 piger indgik i undersøgelsen. 9 sager vedrørte børn formidlet via ICBF, mens 28 sager vedrørte børn formidlet via private organisationer. Børnene var gennemsnitligt 8,5 måneder gamle på matchningstidspunktet, forstået som det tidspunkt hvor ansøgerne accepterede forslaget. Det ældste barn var knap 5 år gammelt, mens det yngste barn var lidt over 2 måneder gammelt.

43 % af børnene blev anbragt på en institution umiddelbart efter fødslen. I langt de fleste af disse sager var den biologiske mor knyttet til den pågældende institutions mødreprogram. I de resterende få sager forelå der ikke oplysninger om, hvem der havde bragt barnet til institutionen. Ved anbringelsen på de private institutioner var børnene gennemsnitligt mindre end en uge gamle. Det ældste barn var to år ved anbringelsen. Til sammenligning var gennemsnitsalderen på børn formidlet via ICBF ved anbringelsen 18 uger, hvor det ældste barn var 1½ år gammelt.

Fem af de ni sager fra ICBF vedrørte hittebørn, hvor det i sagens natur er problematisk at finde oplysninger om barnets biologiske ophav. I de øvrige fire sager forelå der fyldige oplysninger om barnets baggrund. Det var alene i sager fra ICBF, at der forelå oplysninger om et alkohol- eller stofmisbrug misbrug hos den biologiske mor.

Blandt de 28 sager fra de private institutioner var der alene i en enkel sag ingen oplysninger om barnets biologiske ophav. Der er dog en markant forskel i oplysningsniveauet i disse sager. Denne forskel synes at variere alt efter hvilken institution, der har formidlet barnet.

De biologiske mødres gennemsnitsalder på barnets fødselstidspunkt var 26 år. De biologiske fædres gennemsnitsalder var 32 år. Der var dog kun i 43 % af sagerne (16 sager i alt) oplysninger om den biologiske fars alder. I de fleste sager forelå der yderligere oplysninger om den biologiske mor. Der forelå i knap halvdelen af sagerne oplysninger om de biologiske forældres indbyrdes forhold.

Frigivelses- og adoptionsprocessen

Gennemgangen viste, at der alene i 6 sager fandtes en dansk oversættelse af en i øvrigt fyldestgørende redegørelse for frigivelsesprocessen. I 9 andre sager var der en fyldig redegørelse på spansk.

I 22 sager var der ingen oplysninger om den konkrete proces forud for forældrenes samtykke. På nær i en enkelt sag fremgår det dog af de oversatte retsudskrifter fra adoptionsprocessen, at barnet enten var erklæret frigivet til adoption, eller at de biologiske forældre havde givet samtykke til bortadoption. I alle 37 sager viste den

danske oversættelse af adoptionserklæringen, at familieforsvareren ikke havde indsigelser i forhold til adoptionskendelsen, hvilket må forstås således, at ICBF havde sikret sig, at alle procedurer var overholdt.

I 8 ud af de i alt 9 sager fra ICBF blev barnet erklæret frigivet til adoption af en familieforsvarer. Processen er særdeles velbelyst i disse sager. I 11 sager havde den biologiske mor ved afgivelsen af samtykke givet en begrundelse for bortadoptionen.

I 35 sager forelå der en fuldstændig redegørelse for adoptionsprocessen på spansk. Familieforsvarerens rapport om de danske ansøgere og efterfølgende indstilling til domstolen findes dog ikke som særskilt dokument.

Nævnet har ved sin gennemgang af sagerne ikke fundet anledning til at fremkomme med kritik eller anmærkninger. Der er generelt et tilfredsstillende oplysningsniveau i sagerne vedrørende børnenes biologiske ophav, hvilket til dels kan tilskrives, at de fleste børn formidles fra børnehjem, som har fået barnet i deres varetægt gennem deres hjælpeprogrammer for mødre.

Sagsgennemgangen viser, at ICBF udfører et grundigt stykke arbejde i forhold til at sikre sig, at alle regler er overholdt i den enkelte adoptionssag, og der synes således at være grund til at have tillid til det colombianske adoptionssystem.

5.3.2. MATCHNINGSAGER FRA GUATEMALA

Som led i nævnets tilsyn med de formidlende organisationers virksomhed i udlandet har nævnet indkaldt alle matchningsager afsluttet i perioden 2002-2006, hvor ansøgere har fået et barn fra Guatemala i forslag.

Nævnet modtog i alt sager vedrørende 9 børn, som alle var formidlet af AC Børnehjælp. Alle børnene var endvidere formidlet fra det samme børnehjem, Casa Guatemala.

Under hensyn til det overordnede tema for nævnets gennemgang af de indkaldte sager vedrørende Sydamerika og under hensyn til situationen på adoptionsområdet i Guatemala de seneste år var det primære fokus for gennemgangen af sagerne dokumentationen af selve adoptions- og frigivelsesprocessen.

Om den generelle situation i Guatemala bemærkes, at der på den seneste Haagerkonference (special commission i 2005) blev givet tilsagn om at yde Guatemala teknisk assistance i forbindelse med landets implementering af Haagerkonventionen. Guatemala har i bestræbelserne på at leve op til konventionen indført et midlertidigt stop for alle internationale adoptioner i 2008 med henblik på at gennemgå alle igangværende adoptionssager.

Frigivelses- og adoptionsprocessen i Guatemala

Efter guatemalansk ret afsiges en kendelse om adoption af notaren efter anbefaling fra familiedomstolen og efter høring af statsadvokaturen. Mindst den ene af barnets biologiske forældre skal møde for notaren og bekræfte, at hun/han tillader, at det konkrete ansøgerpar adopterer barnet. Er barnet forladt og anbragt på et børnehjem, skal lederen, der er tildelt værgemål i forhold til barnet, møde for notaren i stedet for barnets forældre. Familiedomstolen og statsadvokaturen skal forhåndsgodkende adoptionsprocessen.

I Guatemala kan adoptionen gennemføres indenretligt eller udenretligt. En indenretlig adoptionsprocedure er kendetegnet ved, at en uafhængig dommer påser processen. Dommeren har i den forbindelse bl.a. ansvaret for at kortlægge barnets baggrund, for at tage stilling til moderens motiver for at ville bortadoptere og for at sikre ansøgernes egnethed som adoptanter. En udenretlig adoptionsprocedure varetages af advokater. De sager, som nævnet har gennemgået, er alle gennemført efter den udenretlige procedure.

Ansøgerne skal ikke møde for en guatemalansk dommer og er ikke pålagt at medvirke til interviews eller undersøgelser hos de sociale myndigheder i Guatemala.

De seneste år har det efter nævnets oplysninger været praksis, at statsadvokaturen er gået meget i dybden med baggrunden for barnets frigivelse til adoption. Eksempelvis forlanges der i øjeblikket DNA-tests i de tilfælde, hvor den biologiske mor er kendt. I sager, hvor der er tvivl om barnets biologiske slægtskab, involveres den guatemalanske menneskerettighedsdomstol.

Oplysninger om barnet

Gennemgangen omfatter 4 drenge og 5 piger. Børnene var gennemsnitligt 20 måneder på matchningtidspunktet. Det yngste barn var 1,5 måneder gammelt, mens det ældste barn var 5 år. Ved hjemtagelsen var børnene i gennemsnit 31 måneder. Det yngste barn var lidt over 9 måneder gammelt, mens det ældste barn var 6 år.

Sagerne indeholdt generelt få oplysninger om barnets biologiske familie og sociale baggrund. I 3 sager fandtes der ingen oplysninger om den biologiske mor. I de øvrige 6 sager var der blandt andet oplysninger om moderens alder, uddannelse og eventuelle arbejdsoplysninger. I en enkelt sag var det oplyst, at moderens alkoholmisbrug var årsag til fjernelse af barnet. I 2 sager forelå oplysninger om den biologiske far i form af oplysning om alder og arbejde.

I 4 sager blev barnet afleveret til institutionen af den biologiske mor med det formål at bortadoptere barnet. Disse børn var under en uge gamle på anbringelsestidspunktet. I de øvrige 5 sager blev barnets sag indberettet for de sociale myndigheder. Det ældste af disse børn var 11 måneder ved anbringelsen, mens det yngste barn var en måned gammelt.

Frigivelses- og adoptionsprocessen

I alle 4 sager, hvor den biologiske mor selv bragte barnet til institutionen, gav den biologiske mor efterfølgende sit samtykke til adoptionen over for notaren i overensstemmelse med de guatemalanske krav. I de øvrige 5 sager blev barnet erklæret abandonneret af førsteinstansdomstolen for børn og unge. Det fremgår af 4 af disse sager, at de danske ansøgere har underskrevet deres accepterklæring efter, at barnet er blevet erklæret abandonneret.

I 7 ud af de i alt 9 sager foreligger der særskilt dokumentation for den biologiske mors samtykke eller førsteinstansdomstolens abandonneringserklæring. I en enkelt sag er abandonneringserklæringen alene omtalt i andre dokumenter i adoptions-sagen. I en anden sag nævnes der intet konkret omkring en abandonneringserklæring. Det er dog i denne sag i forskellige dokumenter i sagen anført, at barnet blev overdraget i *Casa Guatemalas* varetægt af førsteinstansdommeren.

Gennemsnitligt tog det 13,5 måneder fra ansøgerne havde underskrevet deres accepterklæring til barnet var hjemtaget. Den længste ventetid var lidt over 2 år, mens den korteste var 7,5 måneder.

Efter gennemgangen af de 9 sager vedrørende børn hjemtaget fra Guatemala til Danmark i perioden 2002-2006 har nævnet ikke fundet anledning til at foretage yderligere i forhold til organisationens samarbejde med Casa Guatemala. Nævnet har i den forbindelse noteret sig, at frigivelses- som adoptionsprocessen var særdeles velbelyst i alle sagerne. Herudover har nævnet noteret sig, at der pågår bestræbelser i Guatemala med henblik på at implementere Haagerkonventionen og indrette lovgivningen i overensstemmelse hermed.

5.4. Familiestyrelsens undersøgelse af formidlinger fra Indien i perioden 2000-2007

Familiestyrelsen gennemførte i 2007 en undersøgelse af adoptioner fra Indien i perioden 2000-2007.

Baggrunden for iværksættelsen af undersøgelsen var et program på DR1, der fokuserede på en konkret adoption gennemført via AC Børnehjælp i 2003. Faderen til de adopterede børn fortalte i programmet, at han var blevet franarret sine børn. Et andet tema i programmet var, at der i strid med de indiske retningslinjer angiveligt blev gennemført meget store betalinger og donationer til de danske formidlende organisationers indiske samarbejdsparter.

I forbindelse med gennemførelsen af undersøgelsen bistod nævnet i nogen grad styrelsen med informationer om formidling af adoption fra Indien. Revisionsfirmaet Ernst & Young gennemgik, kortlagde og analyserede efter anmodning fra styrelsen visse økonomiske transaktioner i forbindelse med adoptioner fra Indien.

Styrelsen konkluderede i sin undersøgelse, som blev offentliggjort den 9. oktober 2007, at de indiske procedurer for frigivelse af børn til adoption var fulgt i den konkrete sag. Styrelsen vurderede på baggrund af Ernst & Youngs analyse, at de formidlende organisationer havde arbejdet inden for de gældende indiske retningslinjer, og at adoptionerne var gennemført uden økonomisk vinding for øje.

5.5. Indkaldte sager om speciallægeundersøgelser

Som led i nævnets tilsyn med samrådene indkaldte nævnet i 2006 alle godkendelsessager, hvor der i perioden 1. januar – 30. juni 2005 var blevet truffet afgørelse om iværksættelse af en speciallægeundersøgelse med henblik på vurderingen af en ansøgers fysiske helbredsforhold. Gennemgangen vedrørte i alt 40 sager.

Nævnet har i forlængelse af sagsgennemgangen opstillet retningslinjer for udførelsen af en speciallægeundersøgelse i "Vejledning til speciallæger vedrørende udfærdigelse af erklæringer i adoptionssager – fysiske og psykiske helbredsforhold". Formålet med vejledningen er at etablere et fælles udgangspunkt for kvalitet og ensartethed i de speciallægeerklæringer, der udfærdiges til brug for behandlingen af ansøgninger om godkendelse som adoptant. Foreningen af Speciallæger er blevet hørt i forbindelse med vejledningen og de har ikke haft bemærkninger til indholdet heraf. Der er også udarbejdet en vejledning til ansøgerne. Vejledningerne kan læses på Adoptionsnævnets hjemmeside.

De indkaldte 40 sager i vedrørte i hovedtræk følgende forhold:

- ◆ Ud af de 40 sager er 2 sager henlagt inden speciallægeundersøgelsen er blevet iværksat.
- ◆ I langt de fleste sager – 26 i alt – er der blevet iværksat en speciallægeundersøgelse på baggrund af ansøgnernes overvægt.
- ◆ 3 sager vedrører ansøgnernes led- og bevægeapparat, 3 andre sager knytter sig til epilepsi og 2 sager vedrører stofskiftesygdomme. I 2 sager er der blevet iværksat en speciallægeundersøgelse på baggrund af diabetes, men uden en samtidig overvægt hos ansøgerne. 4 sager vedrører henholdsvis følger efter behandling for leukæmi, hepatitis og vurdering af mulig nyresygdom.
- ◆ I de 38 sager, hvor en undersøgelse er blevet iværksat, har samrådet i 6 sager efterfølgende truffet afgørelse om at meddele afslag på godkendelse.
- ◆ I 6 sager har samrådet valgt at meddele afslag på godkendelse. 3 af disse afgørelser er efterfølgende blevet anket til nævnet. I en enkelt af disse 3 sager valgte nævnet at tilbagesende sagen til samrådet med henblik på indhentelse af en mere fyldestgørende speciallægeerklæring.

Gennemgangen viser, at kvaliteten af speciallægeundersøgelserne er varierende, men det er dog nævnets konklusion, at langt de fleste undersøgelser er af en sådan kvalitet, at en afgørelse kan træffes på grundlag af undersøgelsen.

Nævnet besluttede i en enkelt sag at udtale kritik af det forhold, at samrådet i den pågældende sag ikke havde indhentet en ny speciallægeerklæring.

Kritik af statsforvaltningen

Sagen vedrørte en ansøger med diagnosen colitis ulcerosa. Samrådet ved Statsforvaltning Syddanmark traf beslutning om at indhente medicinsk speciallægeerklæring i relation til ansøgerens daglige funktionsniveau samt prognose set i forhold til diagnosen colitis ulcerosa. Samrådet meddelte efterfølgende ansøgerne afslag på godkendelse på grund af ansøgerens helbredsforhold.

Det fremgår af speciallægeerklæringen, at ansøgerens colitis ulcerosa er diagnosticeret på et ikke konklusivt grundlag. Endvidere er oplysningerne i speciallægeerklæringen ikke i overensstemmelse med de øvrige journaloplysninger i sagen, på trods af at samme læge havde udarbejdet såvel journaloplysninger som speciallægeerklæring.

Efter en gennemgang af sagen var det nævnets umiddelbare vurdering, at de diagnostiske kriterier for at stille diagnosen colitis ulcerosa ikke var opfyldte, og at speciallægeundersøgelsen derfor ikke kunne anses for tilfredsstillende. Det forløb, der i speciallægeerklæringen blev beskrevet og vurderet som opblussen i colitis ulcerosa, er ikke normalt ved colitis ulcerosa. Udviklingsforløbet tydede efter nævnets vurdering i stedet på en irriteret tyktarm.

Nævnet fandt, at en ny speciallægeerklæring burde være blevet indhentet i sagen med henblik på at fastslå, om ansøgerens tarmlidelse var af en sådan karakter, at den ville kunne medføre et afslag. Samrådets afgørelse om at indhente speciallægeerklæring indeholdt ej heller en henvisning til § 15, stk. 3, i den dagældende adoptionsbekendtgørelse.

Samrådet ved Statsforvaltningen Syddanmark har efter at være blevet hørt over nævnets bemærkninger oplyst, at samrådet er enig i, at der burde være indhentet en ny speciallægeerklæring i sagen, og at kritikken er taget til efterretning.

KAPITEL 6: NATIONALE AKTIVITETER

6.1. Rådgivning i forbindelse med matchningsforslag

Som beskrevet i kapitel 1 er der til nævnet knyttet et antal børnelæger til at rådgive kommende adoptanter. Det drejer sig for tiden om 6 børnelæger. I kapitel 9 findes en komplet liste over disse børnelæger.

Ved stillingtagen til et matchningsforslag har ansøgerne mulighed for at søge rådgivning f.eks. hos de læger, der er tilknyttet de formidlende organisationer, ansøgernes egen læge og/eller de læger, som er tilknyttet nævnet.

Da nævnets børnelæger alene har en rådgivende rolle, skal de ikke tage stilling til, om det foreslåede barn ligger inden for eller uden for ansøgernes godkendelse. Rådgivningen er udelukkende et tilbud til ansøgerne, og ansøgerne bestemmer selv hvilke dokumenter, de eventuelt ønsker at drøfte med nævnets børnelæge. Af samme grunde munder rådgivningen ikke ud i en skriftlig erklæring vedrørende barnets helbredsforhold.

I 2007 ydede nævnets pædiatere rådgivning til ansøgere i 26 tilfælde (30 i 2006). 10 rådgivninger vedrørte børn formidlet gennem AC Børnehjælp, mens 16 rådgivninger vedrørte børn formidlet gennem DanAdopt. Dette skal sammenholdes med, at 62% af alle hjemtagne børn i 2006 blev formidlet gennem AC Børnehjælp, mens 38% blev formidlet gennem DanAdopt.

Nævnet lader det være op til børnelægerne selv at vurdere, hvordan rådgivningen mest hensigtsmæssigt kan gennemføres, herunder om rådgivningen skal ske telefonisk, under hjemmebesøg eller på anden måde. Som det ses af tabellen nedenfor, foregik næsten ni ud af ti rådgivninger i 2007 telefonisk.

HVILKEN TYPE RÅDGIVNING ER DER YDET?

	Antal	Procent
Personlig rådgivning hos børnelægen	0	-
Personlig rådgivning i ansøgerens hjem eller andet sted	1	3,8%
Telefonrådgivning	23	88,5%
Både personlig rådgivning og telefonisk rådgivning	2	7,7%
I alt	26	100%

I 2007 varede den gennemsnitlige rådgivning 2,54 timer.

I forhold til antallet af hjemtagne børn blev der i 2007 ydet rådgivning i 6% af sagerne.

Det er fortsat nævnets opfattelse, at rådgivningsordningen ikke anvendes i det omfang, det var forudsat i forbindelse med vedtagelsen af den seneste adoptionslov. Forklaringen er formentlig, at de kommende adoptanter modtager den rådgivning, de har behov for andetsteds, eksempelvis hos de formidlende organisationers læger eller egen læge.

6.2. Møde med de lægelige konsulenter på adoptionsområdet

Nævnet afholdt den 6. juni 2007 et møde for de lægelige konsulenter på adoptionsområdet. I mødet deltog nævnets formand Vibeke Rønne, speciallæge Thure Krarup og pædiater Birgitte Marner og nævnets sekretariat.

Et hovedtema for mødet var de pædiatererklæringer, som udfærdiges om børn, der bringes i forslag til danske ansøgere. Nævnet oplyste blandt andet, at det af erklæringen bør fremgå, hvilke oplysninger erklæringen er baseret på, ligesom årsager til eventuel usikkerhed bør anføres. De kommende adoptivforældre skal kunne danne sig et så realistisk et billede af barnets helbredsmæssige tilstand som muligt. Der var endvidere drøftelse af, hvornår adoption af et barn kræver en udvidet godkendelse. Det danske system med den nævnte sondring mellem almen og udvidet godkendelse blev problematiseret af organisationerne.

På mødet blev HIV-testning af børn også gennemgået. Videre blev mulighederne for i helbredssager at anvende faste observationsperioder frem for konkrete sygdomsprogner drøftet.

6.3 Deltagelse i møder og temadage

6.3.1 MED ORGANISATIONERNE

Nævnet afholdt også i 2007 et møde med de formidlende organisationer med henblik på drøftelse af generelle og aktuelle problemer.

Nævnets sekretariat afholdt således i januar 2007 et møde, hvor navnlig udviklingen i formidlingen fra Kina blev drøftet. Kina havde forinden skærpet kravene til udenlandske adoptanter med virkning for ansøgninger modtaget den 1. maj 2007 og senere. Endvidere blev processerne omkring godkendelse af organisationernes kontaktsteder i udlandet drøftet.

Under hensyn til de nye kinesiske retningslinjer og drøftelserne på mødet udsendte nævnet en henstilling til adoptionssamrådene om at yde en særlig vejledning til den gruppe ansøgere, hvor man på et tidligt tidspunkt i forløbet kan forudse en længere ventetid og eventuelle vanskeligheder i forhold til at formidle et barn.

Nævnet har ikke i 2007 deltaget i temadage.

6.4 Deltagelse i diverse arbejdsgrupper

Nævnets sekretariat har i løbet af 2007 deltaget i diverse arbejdsgrupper nedsat af Familiestyrelsen.

6.4.1 ADOPTIONSGRUPPEN

Nævnets sekretariat har i 2007 som tidligere nævnt deltaget i møder i Adoptionsgruppen, som er en arbejdsgruppe under Familiestyrelsen.

Adoptionsgruppens formål er at sikre en løbende udveksling af erfaringer og synspunkter mellem aktørerne på adoptionsområdet. Adoptionsgruppen blev etableret i umiddelbart forlængelse af nedlæggelsen af Adoptionsrådet. I 2007 deltog sekretariatet i 3 møder i Adoptionsgruppen.

Temaerne på møderne i Adoptionsgruppen har blandt andet været den generelle formidlingssituation, hvor antallet af børn, der er frigivet til adoption, må anses for nedadgående relativt set. Formidlingen fra Indien har også været drøftet i lyset af det program, som blev sendt i DR1 i juni 2007. Herudover har forsøgsprojektet omkring Post Adoption Services også været genstand for drøftelse.

6.4.2 ARBEJDSGRUPPEN VEDRØRENDE ADOPTIONSREFORMEN

Nævnets sekretariat har i 2007 deltaget i 3 møder i arbejdsgruppen vedrørende adoptionsreformen. Arbejdsgruppen blev nedsat af Familiestyrelsen i 2006, og består bl.a. af kontorcheferne hver enkelt statsforvaltning med henblik på en koordinering af processen omkring reformen.

Arbejdsgruppen har i 2007 navnlig drøftet de problemer af praktisk og juridisk art, som er opstået i samrådene i løbet af året.

Arbejdsgruppen tog i 2006 initiativ til at nedsætte en ny arbejdsgruppe med det formål at udarbejde standardblanketter og koncepter til brug i adoptionssagerne. Gruppen har derfor i løbet af 2007 gennemgået en række af samrådenes koncepter vedrørende afgørelser m.m. i sager om godkendelse til international fremmedadoption. Gruppen fortsætter sit arbejde i 2008.

6.4.3 ARBEJDSGRUPPE VEDRØRENDE OPFØLGNINGSRAPPORTER OG SOCIALRAPPORTER

Adoptionsnævnet besluttede på et møde i august 2007 at nedsætte en arbejdsgruppe vedrørende indholdet af opfølgingsrapporter. På et møde i adoptionsreformgruppen blev det besluttet, at arbejdsgruppen ligeledes skulle drøfte indholdet af socialrapporterne. Arbejdsgruppen fik til opgave at vurdere bl.a., hvilke relevante forhold om barnet der ønskes belyst i opfølgingsrapporterne, f.eks. ved beskrivelser af barnets helbred, udvikling, psykosociale forhold og tilpasning. Herudover skulle arbejdsgruppen vurdere den bedst egnede måde at kommunikere de ønskede oplysninger på, f.eks. i skemaform.

Det blev besluttet at statsforvaltningerne skulle være repræsenteret ved to medlemmer i arbejdsgruppen. Herudover skulle hver af de formidlende organisationer udpege et medlem. Nævnets sekretariat varetog sekretæropgaven.

Arbejdsgruppen mødtes til to møder i november og december 2007. Der blev på baggrund af de to møder udarbejdet udkast til skemaer til henholdsvis opfølgingsrapporter og socialrapporter. Skemaerne vil i 2008 blive sendt til høring, hvorefter der vil blive taget endelig stilling til nye skemaer.

6.5 Nævnets hjemmeside

Nævnets hjemmeside opdateres løbende. På nævnets hjemmeside findes blandt andet generelle oplysninger om nævnets arbejdsopgaver, reglerne på adoptionsområdet (som senest er ændret i december 2006 som følge af strukturreformen) samt beskrivelse af procedurerne i forbindelse med ansøgning om udenlandsk eller dansk adoption.

Herudover er et vist antal resuméer af et udvalg af nævnets konkrete afgørelser medtaget på hjemmesiden.

Hjemmesiden indeholder også information om flere af afgiverlandenes regler og praksis, tillige med en række statistiske oplysninger, ligesom nævnets publikationer er tilgængelige fra hjemmesiden. Det fremgår også af hjemmesiden, hvilke forskningsprojekter nævnet har valgt at yde støtte til.

Nævnet har ligesom i de foregående år det klare indtryk, at hjemmesiden opfylder et behov for samlet information om adoptionsområdet. Omkring 10.600 personer besøgte hver måned hjemmesiden i 2007, hvilket dækker over godt 3.000 forskellige brugere. Den gennemsnitlige besøgende brugte ca. et kvarter på hjemmesiden. Ligesom de foregående år er der tale om en markant stigning. I 2006 var der således omkring 8.200 besøg på hjemmesiden hver måned.

Nævnets hjemmeside findes på adressen www.adoptionsnaevnet.dk.

KAPITEL 7: INTERNATIONALE AKTIVITETER

7.1. Nordisk møde

Det årlige nordiske møde mellem adoptionsmyndighederne blev afholdt i Stockholm den 30. og 31. maj 2007.

Formålet med de nordiske møder er en gensidig orientering om den seneste udvikling på adoptionsområdet i de enkelte lande. Der har inden for de seneste år været en del organisatoriske ændringer i de nordiske lande. På mødet blev der orienteret om den seneste udvikling i hvert enkelt land.

Også formidlingssituationen i en række afgiverlande blev drøftet på mødet, herunder den stigende globale efterspørgsel på børn til international adoption, og denne udviklings påvirkning af bestemte ansøgergruppers muligheder for at få anvist barn via international adoption.

Et andet tema for drøftelser var regler og praksis vedrørende domicilbegrebet (habitual residence). Alle nordiske lande oplever således i et vist omfang de samme vanskeligheder i relation til dette begreb.

7.2. Europæisk møde

Den 4.-5. oktober 2007 deltog nævnets sekretariat i det årlige uformelle møde for de europæiske centralmyndigheder på adoptionsområdet. Mødet blev i 2007 afholdt i Vilnius, Litauen. Siden tilblivelsen af Haagerkonventionen om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner har der været tradition for sådan et møde.

Udover generel orientering om aktiviteter i de enkelte deltagerlande var emnerne for årets møde bl.a.:

- ◆ Det Permanente Bureau i Haags "Technical Assistance Programme"
- ◆ Adoptioner fra Colombia
- ◆ Behovet for information om afgiverlandes stigende ventetider
- ◆ Kafala-begrebet (en særlig form for plejebragelse, som anvendes i visse muslimske lande)
- ◆ Homoseksuelles muligheder for adoption
- ◆ Adoptionsforberedende kurser

De litauiske myndigheder havde forud for mødet indhentet oplysninger fra de deltagende lande om international adoptionsvirksomhed i de enkelte lande. Disse oplysninger blev brugt som afsæt for drøftelse af situationen i landene. På mødet deltog

også afgiverlande, hvilket gav mulighed for at inddrage denne synsvinkel i drøftelserne.

I forbindelse med oplægget om Det Permanente Bureaus "Technical Assistance Programme" oplyste bureauet om arbejdet i Guatemala i forbindelse med landets forventede implementering af Haagerkonventionen i 2008. Dette gav anledning til drøftelse af formidlingen fra Guatemala.

7.3. Møde mellem NAC og de nordiske adoptionsmyndigheder

Repræsentanter for adoptionsnævnets sekretariat deltog i et møde mellem de nordiske adoptionsmyndigheder og Nordic Adoption Council (NAC) på NAC-konferencen i Helsinki, Finland, den 22. og 23. september 2007.

NAC er en samarbejdsorganisation for de 15 nordiske adoptionsformidlende organisationer og repræsenteres i Danmark af AC Børnehjælp, DanAdopt og Adoption & Samfund.

Der blev på mødet drøftet tre konkrete problemstillinger:

- ◆ De enkelte landes arkivpolitik
- ◆ En fælleseuropæisk adoptionspolitik
- ◆ Post Adoption Services

Danmark kunne i relation til Post Adoption Services særligt berette om det forestående forsøgsprojekt med gratis rådgivning til adoptivfamilier inden for de første tre år efter hjemtagelsen. Der eksisterer i de øvrige nordiske lande endnu ikke et lignende tilbud på landsplan.

7.4. Møde med filippinsk delegation

Nævnets sekretariat og Familiestyrelsen mødtes den 7. juni 2007 med en filippinsk delegation. DanAdopt deltog også i mødet.

Mødet blev afholdt med henblik på gensidig videns- og erfaringsudveksling. Den filippinske delegation blev således som led i en gennemgang af det danske godkendelsessystem særligt orienteret om de danske aldersregler, og om hvordan disse administreres.

På mødet blev det filippinske krav om, at ansøgere skal have været gift i 5 år, drøftet. I den forbindelse blev også de kulturelle forskelle, som ligger bag henholdsvis det danske og det filippinske krav, omtalt.

Den filippinske delegation henledte på mødet opmærksomheden på, at der adopteres ganske få børn til Danmark. Fra dansk side blev der som mulige årsager til en måske begrænset interesse fra danske ansøgere blandt andet peget på kravet om ægteskabets længde og på det forhold, at barnet først kan adopteres et år efter hjemtagelsen. Den filippinske delegation gav udtryk for, at sidstnævnte forhold også i nogen grad er problematisk for dem.

7.5. Møde med sydafrikansk delegation

Nævnets sekretariat og Familiestyrelsen modtog den 8. juni 2007 en større sydafrikansk delegation. De formidlende organisationer deltog også i mødet. Den sydafrikanske delegation repræsenterede både centralmyndigheden og nogle formidlende organisationer.

De sydafrikanske myndigheder orienterede om, at man forventer, at en ny børnelov vil træde i kraft omkring midten af 2008. I den forbindelse var man særligt interesseret i at høre nærmere om Adoptionsnævnet og dets kompetence og organisatoriske opbygning.

Fra sydafrikansk side blev det oplyst, at der kun sker international bortadoption til lande, som har tiltrådt Haagerkonventionen. Det sydafrikanske system, hvor den biologiske mor i relativ høj grad er involveret i udvælgelsen af en adoptivfamilie, blev drøftet. De sydafrikanske myndigheder gav udtryk for stor succes med åbne adoptioner. Der blev fra dansk side orienteret om åbne adoptioner i forhold til dansk ret.

7.7. Konference om adoption i New Delhi

Nævnets sekretariat deltog sammen med Familiestyrelsen den 8. – 10. oktober 2007 i en international konference om adoption i New Delhi, Indien. Konferencen var arrangeret af den indiske centralmyndighed CARA (Central Adoption Resource Agency).

Et af hovedemnerne for konferencen var et udkast til ændrede indiske retningslinjer for adoption. Ændringen af retningslinjerne er et led i et større reformarbejde på børnebeskyttelsesområdet, herunder i bestræbelserne på at undgå, at børn venter unødigt på en permanent familie. Af andre temaer på konferencen kan nævnes behandlingen af adoptionssager vedrørende "special need"-børn og adoptionsforberedelse af både større børn og "special-need"-børn samt adoptionsansøgere.

7.7. Nævnets rejse til Colombia

I perioden den 8.-16. september 2007 foretog nævnet en informations- og tilsynsrejse til Colombia, der i perioden 1998-2006 var det 3. største afgiverland af børn til international adoption til Danmark. Nævnet havde allerede i 2003 et ønske om at foretage en rejse til Colombia, men på daværende tidspunkt tillod sikkerhedssituationen i landet ikke, at nævnet rejste dertil.

Rejsens fokus var at få klarhed over det juridiske system i forbindelse med adoption af colombianske børn, herunder navnlig frigivelses- og matchningsproceduren. Efter møderne med hovedaktører på området – og på grundlag af gennemgangen af de indkaldte adoptionssager – var det nævnets indtryk, at det colombianske adoptionsystem er betryggende.

Nævnet var dog opmærksomt på, at der hvert år antageligt gennemføres et ikke ubetydeligt antal illegale adoptioner. Nævnet fik ikke under besøget indsigt i, hvorledes disse "adoptioner" gennemføres i praksis. Nævnet har imidlertid intet grundlag for at antage, at de børn, der formidles af de private organisationer, som AC Børnehjælp samarbejder med, ikke skulle iagttage Colombianske regler. Det skal i den forbindelse understreges, at alle legale adoptioner er godkendt af en domstol, og at navnlig familieforsvareren gør en stor indsats for at sikre sig, at børnene reelt er frigivet til adoption.

I overensstemmelse med reglerne i Haagerkonventionen gøres der i Colombia en stor indsats med hensyn til at sikre, at børnene forbliver i Colombia. Det sker ved at støtte mødre økonomisk i en periode på 6 måneder efter barnets fødsel, at inddrage den "udvidede familie" og ved at fremme nationale adoptioner.

De private organisationer foretager også mod vederlag godkendelse af nationale ansøgere. De private organisationer foretager kun matchning af "deres" børn med "egne godkendte adoptanter" og udenlandske adoptanter på deres venteliste. Man kan overveje det hensigtsmæssige i denne ordning, når samtidig henses til at de private organisationer er afhængige af donationer fra udenlandske samarbejdspartnere, og at der naturligt må være en vis sammenhæng mellem donationernes størrelse og det antal børn en udenlandsk samarbejdspartner modtager. Det må dog i denne forbindelse understreges, at nævnet ikke har grundlag for at antage, at de private organisationer stiller krav om donationer, der svarer til et på forhånd fastsat beløb pr. barn, eller at der på anden måde er en direkte sammenhæng mellem donationernes størrelse og det antal børn, som en organisation modtager. Tværtimod fik nævnet indtryk af, at størrelsen af donationerne var frivillige og varierede størrelsesmæssigt fra år til år.

På baggrund af drøftelser med såvel ICBF (den colombianske centralmyndighed) som de private organisationer, fik nævnet endvidere indtryk af, at der - måske til forskel fra tidligere - var et godt samarbejde mellem disse parter vedrørende de økonomiske aspekter af organisationernes virksomhed, herunder spørgsmålet om donationer. ICBF havde forståelse for de private organisationers behov for donationer, og organisationerne havde forståelse for vigtigheden af gennemsigtighed i deres økonomi og for ICBF's tilsyn med deres virksomhed.

Nævnet noterede sig, at der tilsyneladende endnu ikke var en fælles forståelse for de nye retningslinier vedrørende matchning af børn, herunder om de lokale ICBF myndigheder skulle søge efter en colombiansk familie, såfremt de ikke selv havde en egnet familie på ventelisten. Set i lyset af, at retningslinierne blev vedtaget under nævnets besøg, forekommer det dog sandsynligt, at der kun er tale om usikkerhed om forståelsen og betydningen af de nye retningslinier, som vil blive afklaret, når reglerne har virket i praksis.

Rapporten fra tilsynsrejsen kan læses på adoptionsnævnets hjemmeside, www.adoptionsnaevnet.dk.

KAPITEL 8: NØGLETAL OM INTERNATIONALE ADOPTIONER

8.1. Hjemtagne børn

Nedenstående tabel viser antallet af udenlandske adoptivbørn, som er hjemtaget af de to formidlende organisationer i 2007. Som det fremgår, blev der i dette år hjemtaget 429 børn fra i alt 19 lande. Kina er med 32% af børnene i 2007 det land, hvorfra Danmark modtager flest børn. Herefter kommer henholdsvis Vietnam og Sydafrika. Børn fra disse tre lande udgør tilsammen lidt mere end halvdelen af samtlige hjemtagne børn i 2007.

I 2005 og 2006 blev der hjemtaget henholdsvis 586 og 448 børn.

UDENLANDSKE ADOPTIVBØRN HJEMTAGET I 2007 - FORDELT PÅ LAND OG FORMIDLLENDE ORGANISATION

	AC Børnehjælp	DanAdopt	I alt	Andel
Total	265	164	429	100%
Bolivia	8	5	13	3%
Burkina Faso	1	0	1	0%
Colombia	24	2	26	6%
Etiopien	33	6	39	9%
Filippinerne	0	6	6	1%
Guatemala	1	0	1	0%
Indien	14	23	37	9%
Kina	111	28	139	32%
Korea	0	19	19	4%
Mozambique	2	0	2	0%
Nepal	3	0	3	1%
Nigeria	2	0	2	0%
Peru	3	0	3	1%
Polen	0	2	2	0%
Sri Lanka	1	2	3	1%
Sydafrika	20	22	42	10%
Thailand	10	21	31	7%
Tjekkiet	9	0	9	2%
Vietnam	23	28	51	12%

8.2. Afgørelser om godkendelse som adoptant

I 2007 traf adoptionssamrådene i alt 571 afgørelser om godkendelse som adoptant. I 2006 blev der truffet 748 afgørelser.

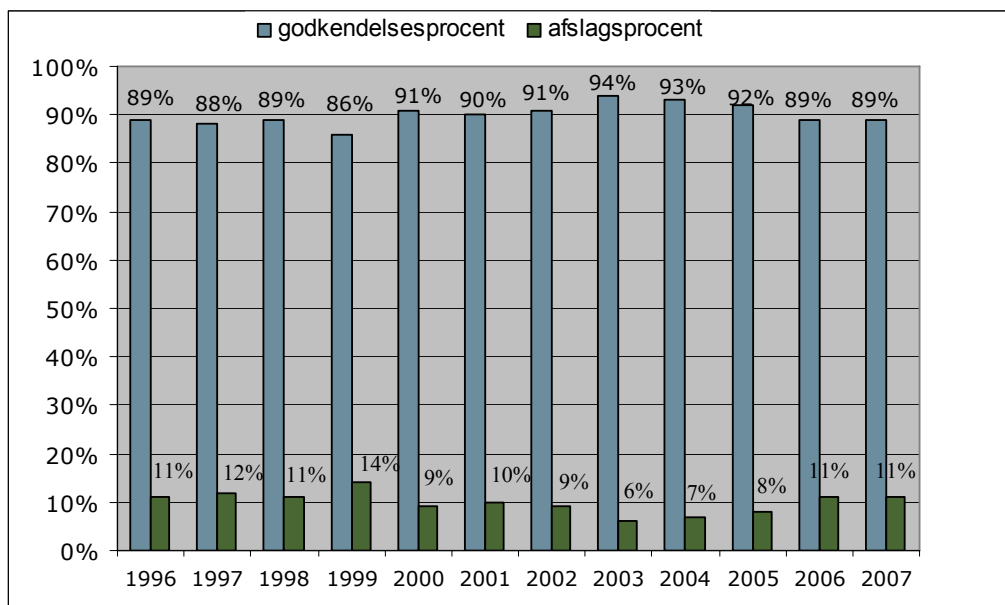
Godkendelsesprocenten udgjorde 89% i 2007, mens afslagsprocenten var 11%. Af figuren nedenfor ses henholdsvis godkendelses- og afslagsprocenter siden 1996.

AFGØRELSE R OM GODKENDELSE SOM ADOPTANT

	2006	2007
Afgørelser i alt	748	571
Godkendelser efter fase 3	665	510
Godkendelsesprocent	89%	89%
Afslag efter fase 1	51	36
Afslag efter fase 3	32	25
Afslag i alt	83	61
Afslagsprocent	11%	11%

NB: Der er i tallene taget hensyn til nævnets eventuelle omgørelser (dvs. Tabellen viser antallet af afgørelser *efter*, at nævnet eventuelt har ændret samrådets afgørelse). I 5 af de 25 sager, hvor ansøgere fik "afslag i fase 3", fik de til gengæld en "delvis godkendelse".

GODKENDELSES- OG AFSLAGSPROCENT 1996-2007

Godkendelsesprocenten var 90% for ansøgerpar i 2007, mens den var 84% for de enlige ansøgere. I 2006 var godkendelsesprocenten 89% for såvel ansøgerpar som enlige ansøgere.

AFGØRELSE FORDELT PÅ PAR OG ENLIGE

	Ansøgerpar	Enlige ansøgere
Godkendelser	457 (90%)	53 (84%)
Afslag fase 1	31	5
Afslag fase 3	20	5
Afslag i alt	51 (10%)	10 (16%)
Afgørelser i alt	508	63

Som det fremgår af tabellen, er godkendelsesprocenten for enlige ansøgere steget betydeligt gennem årene.

GODKENDELSESPROCENTER FOR PAR OG ENLIGE 1996-2007

	Ansøgerpar	Enlige ansøgere	Alle ansøgere
1996	91%	37%	89%
1997	89%	64%	88%
1998	90%	46%	89%
1999	88%	59%	86%
2000	92%	77%	91%
2001	91%	71%	90%
2002	92%	79%	91%
2003	94%	85%	94%
2004	93%	93%	93%
2005	92%	87%	92%
2006	89%	89%	89%
2007	90%	84%	89%

Nedenfor ses afgørelserne opdelt på de enkelte statsforvaltninger i 2007. Som det fremgår, var godkendelsesprocenten højest i Statsforvaltning Nordjylland, hvor 92% af ansøgerne blev godkendt, mens den var lavest i Statsforvaltning Sjælland, hvor kun 85% af ansøgerne blev godkendt.

AFGØRELSE OM GODKENDELSE SOM ADOPTANT I 2007

	Afgørelser i alt	Godkendelser	Afslag efter fase 1	Afslag efter fase 3
Hovedstaden	223	200 (90%)	9	14
Sjælland	81	69 (85%)	10	2
Syddanmark	94	83 (88%)	6	5
Nordjylland	39	36 (92%)	3	0
Midtjylland	134	122 (91%)	8	4
Hele landet	571	510 (89%)	36	25

8.3. Fase 1

Formålet med fase 1 er, at der på et tidligt stadie i sagen opnås en afklaring af, om ansøgeren opfylder de generelle krav, der stilles for at blive godkendt som adoptant. Undersøgelsen er derfor på dette tidspunkt i forløbet koncentreret om at tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for at afklare, om ansøgeren opfylder kravene til alder, samliv og ægteskab, økonomi, bolig, strafforhold og helbredsmæssige forhold.

8.3.1. ADMINISTRATIVE AFGØRELSE

Statsforvaltningerne fik pr. 1. januar 2007 som noget nyt mulighed for at træffe administrative afgørelser i fase 1. Af samrådernes forretningsorden fremgår det således nu, at sekretariatet for samrådet har mulighed for at træffe afgørelse om, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte, hvis man vurderer, at en ansøger utvivlsomt opfylder de generelle betingelser (§ 7 i bekendtgørelse nr. 1304 af 11. december 2006). Hvis sekretariatet er i tvivl om, hvorvidt en ansøger opfylder betingelserne skal sagen forelægges for adoptionssamrådet.

Som det ses af tabellen, blev 38% af fase 1-afgørelserne i 2007 truffet af sekretariatet, mens det i 62% af sagerne var samrådet, som traf afgørelse. Der er imidlertid meget stor variation mellem statsforvaltningerne med hensyn til, hvor ofte der træffes en administrativ afgørelse. I Statsforvaltningen Nordjylland blev der således kun truffet administrative afgørelser i 15% af sagerne, mens Statsforvaltningen Hovedstaden i mere end halvdelen af sagerne traf en administrativ afgørelse i fase 1.

Da der er tale om en ny praksis på området, har Adoptionsnævnet besluttet, at man i 2008 vil gennemgå et antal sager, hvor statsforvaltningerne i 2007 har truffet administrative afgørelser i fase 1. Nævnet vil på denne baggrund kunne udtale sig om administrationen af ordningen, og herunder også om eventuelle forskelle i praksis mellem de enkelte statsforvaltninger.

AFGØRELSER I FASE 1

	Administrative afgørelser	Samrådsafgørelser (afslag eller tilsagn om fortsættelse)	Afgørelser i fase 1 i alt
Hovedstaden	53%	47%	223
Sjælland	48%	52%	81
Syddanmark	26%	74%	94
Nordjylland	15%	85%	39
Midtjylland	23%	77%	134
Hele landet	38% (218)	62% (353)	547 (571)

8.3.2. DISPENSATION FRA ALDERSKRAVET

Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 1, er det en betingelse for at blive godkendt som adoptant, at ansøgerens alder på ansøgningstidspunktet ikke overstiger barnets alder med mere end 40 år. Der er imidlertid mulighed for at dispensere fra dette alderskrav, hvis:

1. Kun den ene ægtefælles alder overstiger barnets alder med mere end 40 år, mens den anden ægtefælle er noget yngre, eller
2. Ansøgeren inden rimelig tid efter at have modtaget et adoptivbarn ansøger om godkendelse til adoption af endnu et barn, eller
3. Der foreligger særlige omstændigheder i øvrigt.

Som det ses af tabellen, gav samrådet aldersdispensation i 84 sager i 2007. Dette svarer til 15% af de sager, hvor der blev truffet afgørelse (16% i 2006). Som det fremgår, blev de fleste aldersdispensationer givet under henvisning til, at den ene ægtefælle var noget yngre eller under henvisning til, at ansøgerne søgte om godkendelse til endnu et barn inden rimelig tid efter at have modtaget et adoptivbarn. Rimelig tid fortolkes i praksis som maksimalt 1½ år.

Den gennemsnitlige alder for alle ansøgere, hvor samrådet i 2007 traf afgørelse, var 35,6 år for kvindernes vedkommende og 36,5 år for mændenes vedkommende.

ALDERSDISPENSATIONER

	2007
Ansøgninger om dispensation	106
Aldersdispensationer	84 (79%)
§ 6, stk. 2, nr. 1 ("noget yngre")	44
§ 6, stk. 2, nr. 2 ("inden rimelig tid")	40
§ 6, stk. 2, nr. 3 ("særlige omstændigheder")	3

8.3.3. DISPENSATION FRA SAMLIVSKRAVET

Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens § 8 kan et ægtepar kun godkendes som adoptanter, hvis de på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen har samlevet i mindst 2½ år, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Der vil f.eks. kunne foreligge særlige omstændigheder, hvis samlivskravet kolliderer med aldersbetingelserne i godkendelsesbekendtgørelsens § 6, fordi ansøgerne først har mødt hinanden i en relativ sen alder og hurtigt har fundet ud af, at de ikke kan få biologisk barn sammen.

DISPENSATION FRA SAMLIVSKRAVET

	2007
Ansøgninger om dispensation	21
Dispensationer fra samlivskravet	12 (57%)

8.3.4. SPECIALUNDERSØGELSER I FASE 1

Hvis samrådet vurderer, at der – før der træffes afgørelse i fase 1 – er behov for en specialundersøgelse af ansøgerne, kan samrådet bestemme, at en sådan undersøgelse af ansøgeren skal iværksættes. Samrådet vil så efterfølgende på baggrund af specialundersøgelsen skulle vurdere sagen på ny og træffe en endelig afgørelse om, hvorvidt de generelle krav kan anses for opfyldt.

I fase 1 vil denne situation være særlig relevant i forbindelse med vurderingen af den betydning, som en ansøgers helbredsæssige forhold har for spørgsmålet om godkendelse til adoption. Som det ses af tabellen, har langt de fleste specialundersøgelser været medicinske eller psykiatriske undersøgelser.

Af de 54 ansøgere, der i 2007 gennemgik en specialundersøgelse i fase 1, blev 39 ansøgere godkendt, hvilket svarer til en godkendelsesprocent på 72%. 15 ansøgere fik afslag på godkendelse. 13 afslag blev givet i fase 1 og 2 afslag i fase 3. Der blev i 2006 iværksat 90 specialundersøgelser i fase 1.

SPECIALUNDERSØGELSER I FASE 1

	2007
Iværksatte specialundersøgelser	54
Procent af alle afgørelser	10%
Medicinske undersøgelser	44 (81%)
Psykiatriske undersøgelser	12 (22%)
Psykologiske undersøgelser	1 (2%)
Andre undersøgelser	2 (4%)

8.3.5. AFSLAG I FASE 1

Som det fremgår af tabellen på næste side, blev der i 2007 givet afslag i fase 1 i 36 sager. Samrådernes begrundelse for at give afslag i fase 1 kan være begrundet i et eller flere af følgende forhold:

- ◆ Ansøgeren opfylder ikke alderskravet, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 6.
- ◆ Ansøgerne opfylder ikke kravet om, at de på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen skal have levet sammen i mindst 2½ år, og at der kun kan dispenseres herfra, hvis der foreligger særlige omstændigheder, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 8.
- ◆ Ansøgeren opfylder ikke kravet om, at vedkommendes fysiske og psykiske helbred ikke må forringe mulighederne for, at adoptionsforløbet bliver til barnets bedste, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 7, nr. 1.
- ◆ Ansøgeren opfylder ikke kravet om, at vedkommende skal råde over en bolig, der er egnet til at danne rammerne for opfostring af barnet, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 7, nr. 2.
- ◆ Ansøgeren opfylder ikke kravet om, at vedkommende skal have forsvarlige økonomiske forhold, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 7, nr. 3.
- ◆ Ansøgeren opfylder ikke kravet om, at vedkommende ikke må være straffet for forhold, der giver anledning til berettiget tvivl om ansøgerens egnethed til at adoptere, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 7, nr. 4.

Begrundelserne for afslagene fremgår ligeledes af tabellen på næste side. Det bemærkes, at der kan forekomme flere begrundelser i den enkelte sag, hvorfor antallet af begrundelser overstiger antallet af afslag.

BEGRUNDELSER FOR AFSLAG I FASE 1

	2007	Procent af afslag i fase 1 (n=36)	Procent af alle afgørelser (n=571)
Afslag i fase 1	36	100%	6%
Alder	4	11%	1%
Samliv	8	22%	1%
Helbred	21	58%	4%
Boligforhold	1	3%	0%
Økonomiske forhold	1	3%	0%
Strafforhold	1	3%	0%
Andet	3	8%	1%

8.3.6. SAGSBEHANDLINGSTIDER I FASE 1

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i fase 1 var 106 dage i 2007, hvilket er 14 dage længere end i 2006. Sagsbehandlingstiden beregnes fra den dato, hvor ansøgningen indgives til statsforvaltningen, og indtil samrådet træffer afgørelse i fase 1.

SAGSBEHANDLINGSTIDER I FASE 1

	Gennemsnit	Respondenter
Hovedstaden	91	221
Sjælland	115	81
Syddanmark	125	93
Nordjylland	144	38
Midtjylland	101	129
Hele landet	106	562

Det bemærkes, at enkelte amter kan have truffet henholdsvis flere eller færre afgørelser i fase 1 end det totale antal afgørelser, da ansøgere kan være flyttet mellem amterne undervejs i godkendelsesforløbet.

Som det fremgår af tabellen, var der imidlertid forholdsvis stor variation mellem statsforvaltningerne, idet sagsbehandlingstiden i fase 1 varierede mellem 91 og 144 dage. Det er ikke overraskende den statsforvaltning, der har relativt flest administrative afgørelser i fase 1 (Hovedstaden), som har kortest sagsbehandlingstid, mens den statsforvaltning, som har forholdsvis færrest administrative afgørelser (Nordjylland) – og derfor også forholdsvis flest samrådsafgørelser – også er den statsforvaltning, som har den længste sagsbehandlingstid i fase 1.

8.4. Fase 2

Fase 2 i undersøgelses- og godkendelsesforløbet består af et adoptionsforberedende kursus, som er obligatorisk for alle førstegangsansøgere.

Formålet med kurset er bl.a. at gøre de centrale problemer om adoption klart for ansøgerne og at give ansøgere et grundlag for at vurdere, om de har ressourcer til at adoptere et udenlandsk barn.

Det adoptionsforberedende kursus skal således medvirke til at give de enkelte ansøgere mulighed for at gennemarbejde de problemer, der kan opstå ved enhver adoption, ligesom ansøgerne eventuelt får øjnene op for aspekter ved adoption, som de ikke tidligere har været opmærksomme på.

ADOPTIONSFORBEREDENDE KURSER

	2005	2006	2007
Antal deltagere	1071	1106	756
-heraf par	501	507	354
-heraf enlige	69	92	48
Heraf førstegangsansøgere	1071	1106	756
Heraf flergangsansøgere	0	0	0

Kilde: Familiestyrelsen

8.5. Fase 3

I fase 3 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet skal det afgøres, om den ansøger, der opfylder de generelle betingelser for at blive godkendt som adoptant, og som efter deltagelse i det adoptionsforberedende kursus (fase 2) oplyser, at vedkommende fortsat ønsker at adoptere, også efter en individuel vurdering kan anses for egnet hertil.

I forbindelse med fase 3 vil et væsentligt spørgsmål være, hvor mange ansøgere, der efter deltagelse i det adoptionsforberedende kursus, ikke har ønsket at fortsætte deres adoptionssag.

Som det ses af nedenstående tabeller, behandlede samrådene i alt 382 sager, hvor ansøgerne havde deltaget i det adoptionsforberedende kursus (førstegangsansøgere). Ud af disse anmodede ansøgerne i 375 sager om, at fase 3 skulle påbegyndes. Der er således stort set ingen ansøgere, som ikke ønsker at fortsætte deres adoptionssag efter deltagelse i kurset, hvilket også har været tilfældet i de foregående år. Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens § 14, stk. 3, skal ansøgere, der ikke har deltaget i det adoptionsforberedende kursus, anmode statsforvaltningen om iværksættelse af fase 3 inden 3 måneder efter samrådets afgørelse i fase 1. Hvis

ansøgerne har deltaget i et kursus skal de anmode om påbegyndelse af fase 3 inden ét år efter samrådets afgørelse i fase 1. Som det fremgår, var der imidlertid kun 2 sager, hvor dette var tilfældet.

VEDRØRENDE SAMTLIGE ANSØGERE

HAR ANSØGEREN ANMODET OM, AT FASE 3 PÅBEGYNDES?

	2007
Ja	537
Nej, ansøgeren har ikke ønsket at sagen skal fortsætte	23
Nej, sagen er henlagt efter 3 måneder/1 år	67
I alt	627

VEDRØRENDE ANSØGERE, SOM HAR DELTAGET I DET ADOPTIONS-FORBEREDENDE KURSUS

HAR ANSØGEREN ANMODET OM, AT FASE 3 PÅBEGYNDES?

	2007
Ja	375
Nej, ansøgeren har ikke ønsket at sagen skal fortsætte	5
Nej, sagen er henlagt efter 3 måneder/1 år	2
I alt	382

8.5.1. GODKENDELSENS INDHOLD

Som det fremgår ovenfor, blev 510 ansøgere godkendt efter fase 3 i 2007. Nedenfor ses godkendelsernes indhold opdelt på antal børn, barnets alder, risiko/handicap og søskende/tvillinger.

Som det ses, vedrørte 69% af godkendelserne i 2007 førstegangsadoptioner. 31% af sagerne vedrørte flergangsadoptioner, hvoraf hovedparten af ansøgerne tidligere havde adopteret ét enkelt barn. Kun i 8 sager var der tale om, at ansøgerne blev godkendt til adoption af barn nr. 3 eller mere.

GODKENDELSEN VEDRØRER

	2007	Procent
Adoptivbarn nr. 1	352	69%
Adoptivbarn nr. 2	150	29%
Adoptivbarn nr. 3	8	2%
Adoptivbarn nr. 4 eller flere	0	-
Godkendelser i alt	510	100%

Langt de fleste ansøgere fik en såkaldt almen godkendelse, dvs. en godkendelse til et barn i alderen 0-36 måneder uden væsentlige kendte fysiske eller psykiske problemer. Således vedrørte 88% af godkendelserne et barn i alderen 0-36 måneder. Kun 6 sager vedrørte en udvidet godkendelse til barn med fysiske eller psykiske problemer. Det bemærkes, at ansøgere, der har en almen godkendelse, kan søge om at få deres godkendelse udvidet i forbindelse med matchningen, hvis det viser sig, at det barn, de får stillet i forslag, ligger uden for deres almene godkendelse, jf. nedenfor under afsnittet om matchning.

GODKENDELSENS INDHOLD MHT. BARNETS ALDER

	2007	Procent
Barn 0-36 måneder	446	88%
Barn 0- over 36 måneder	9	2%
Barn 12-36 måneder	24	5%
Barn 12-48 måneder	3	1%
Andet	28	6%
Godkendelser i alt	510	100%

OMFATTER GODKENDELSEN BARN MED FYSISKE ELLER PSYKISKE PROBLEMER?

	2007	Procent
Ja	6	1%
Nej	504	99%
Godkendelser i alt	510	100%

OMFATTER GODKENDELSEN SØSKENDE/TVILLINGER?

	2007	Procent
Ja	63	12%
Nej	447	88%
Godkendelser i alt	510	100%

8.5.2. SPECIALUNDERSØGELSER I FASE 3

Ligesom det er tilfældet i fase 1, kan samrådet i fase 3 bestemme, at der skal gennemføres en specialundersøgelse af ansøgerne, hvis man vurderer, at der er behov for en sådan, inden samrådet kan træffe afgørelse i sagen. Dette besluttede samrådene i 20 sager – svarende til 4% af afgørelserne i fase 3.

SPECIALUNDERSØGELSER I FASE 3

	2007
Iværksatte specialundersøgelser	20
Procent af alle afgørelser	4%
Medicinske undersøgelser	1
Psykiatriske undersøgelser	1
Psykologiske undersøgelser	17
Andre undersøgelser	1

Mens specialundersøgelserne i fase 1 navnlig vedrører helbredsmæssige forhold, vedrører alle specialundersøgelser i fase 3 psykologiske undersøgelser. Dette skal ses i sammenhæng med, at fase 3 indebærer en individuel vurdering af, om ansøgeren kan anses for egnet som adoptivforælder. I de 17 sager, hvor der i fase 3 blev iværksat en psykologisk undersøgelse, blev 7 ansøgere efterfølgende godkendt, mens 10 ansøgere fik afslag på godkendelse som adoptant.

8.5.3. SAGSBEHANDLINGSTIDER

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 133 dage i 2007 (93 dage i 2006) (se nedenstående tabel). Denne beregnes fra den dato, hvor ansøgerne anmoder om påbegyndelse af fase 3, og indtil samrådet træffer afgørelse om godkendelse som adoptant i fase 3. Også i fase 3 er der forholdsvis stor variation mellem statsforvaltningerne, idet sagsbehandlingstiden varierer fra 91 dage i den hurtigste statsforvaltning til 180 dage i den statsforvaltning, hvor sagsbehandlingstiden var længst.

På næste side ses også den totale sagsbehandlingstid, som er beregnet fra den dato, hvor ansøgningen indgives til statsforvaltningen, og indtil samrådet træffer afgørelser i fase 3. Denne indeholder derfor også perioden i forbindelse med det adoptionsforberedende kursus og kan ses som udtryk for den samlede periode, der forløber fra begyndelse af adoptionssagen, og indtil der foreligger en afgørelse om, hvorvidt man som ansøger kan godkendes som adoptant. Som det fremgår, var den gennemsnitlige totale sagsbehandlingstid 319 dage i 2007 (267 dage i 2006).

SAGSBEHANDLINGSTID I FASE 3

	Gennemsnit	Respondenter
Hovedstaden	114	214
Sjælland	114	71
Syddanmark	148	87
Nordjylland	91	35
Midtjylland	180	124
Hele landet	133	531

DEN GENNEMSNITLIGE TOTALE SAGSBEHANDLINGSTID

	Gennemsnit	Respondenter
Hovedstaden	313	214
Sjælland	275	71
Syddanmark	347	87
Nordjylland	290	35
Midtjylland	346	121
Hele landet	319	528

8.6. Matchninger

8.6.1. STATSFORVALTNINGERNE

Afslutning af matchningssagen

Statsforvaltningerne afsluttede 344 adoptionssager i 2007. Som det ses af tabellen, blev 90% af sagerne afsluttet med, at et eller flere børn blev stillet i forslag til ansøgere.

SAGENS AFSLUTNING

	2007
Barn forventes hjemtaget til ansøgeren	311 (90%)
Sagen henlagt	14 (4%)
Ansøgernes godkendelse trukket tilbage	19 (6%)
I alt	344 (100%)

Fordelt på de 10 største giverlande fordeler sagerne sig som følger:

DE 10 STØRSTE GIVERLANDE

	2007	Procent
Bolivia	8	2,6%
Colombia	22	7,1%
Etiopien	39	12,5%
Indien	24	7,7%
Kina	96	30,9%
Korea	15	4,8%
Sydafrika	27	8,7%
Thailand	24	7,7%
Tjekkiet	6	1,9%
Vietnam	35	11,3%
Øvrige lande/manglende	15	4,8%
I alt	311	100%

Et af hovedformålene med ændringen af adoptionsloven i 2000 har været, at ansøgere får højere grad af medbestemmelse i den fase af adoptionsforløbet, hvor der bringes et konkret barn i forslag. Samrådet skal derfor ikke længere tiltræde matchningsforslag, hvis den formidlende organisation finder det utvivlsomt, at barnet ligger inden for ansøgernes godkendelse.

Som det fremgår af tabellen nedenfor, var dette tilfældet i 74% af sagerne i 2007.

Ud af de 311 sager godkendte samrådet matchningen i 79 sager – svarende til 25%. Dette er en stigning i forhold til 2006, hvor samrådet godkendte matchningen i 18% af sagerne. En matchningssag kan være forelagt for samrådet, fordi organisationen har vurderet, at barnet falder uden for ansøgernes godkendelse, har været i tvivl herom, eller fordi giverlandet ikke på forhånd har taget stilling til hos hvilken adoptant, barnet ønskes placeret.

HVEM HAR MATCHET BARNET?

	2007	Procent
Samrådet har godkendt matchningen	79	25%
Den formidlende organisation/giverlandet*	231	74%
Adoptionsnævnet	1	0%
I alt	311	100%

* Der sigtes her til de sager, hvor organisationen har vurderet, at barnet falder inden for ansøgernes abstrakte godkendelse, hvorefter forslaget sendes direkte til ansøgerne til tilkendegivelse af, om de er indstillet på at modtage barnet. Hvis ansøgerne accepterer barnet, sendes sagen til samrådet alene til orientering.

Nedenfor ses hvorledes matchningsagerne fordeler sig på formidlende organisation – både for sagerne i alt og for de sager, hvor samrådet ikke har godkendt matchningen.

MATCHNINGER FORDELT PÅ FORMIDLENDE ORGANISATION

	2007	Procent af matchninger
AC International Børnehjælp	183	59%
DanAdopt	128	41%
I alt	311	100%

FORMIDLENDE ORGANISATION I SAGER, DER ER MATCHET AF DEN FORMIDLENDE ORGANISATION/GIVERLANDET

	2007	Procent
AC International Børnehjælp	137	59%
DanAdopt	94	41%
I alt	231	100%

Udvidelse af godkendelsen

Hvis den formidlende organisation finder, at et udenlandsk matchningsforslag ligger uden for ansøgernes godkendelse, skal organisationen gøre ansøgeren bekendt med giverlandets forslag og med, at forslaget vurderes til at ligge uden for deres godkendelse. Ansøgeren skal samtidig gøres bekendt med, at der er mulighed for at ansøge om at få udvidet den abstrakte godkendelse til at omfatte det konkrete barn. Hvis ansøgeren ikke ønsker at søge om udvidelse af godkendelsen, sendes sagen alene til orientering til samrådet. Hvis ansøgeren derimod erklærer, at vedkommende ønsker at søge om udvidelse af godkendelsen til at omfatte det konkrete barn, forelægges dette spørgsmål for samrådet.

Som det fremgår nedenfor, fik ansøgerne i 24% af sagerne i 2007 udvidet deres godkendelse i forbindelse med matchningen. Dette er en væsentlig stigning i forhold til 2006, hvor dette var tilfældet i 14% af sagerne.

HAR ANSØGEREN I FORBINDELSE MED MATCHNINGEN FÅET GODKENDELSEN UDVIDET TIL AT OMFATTE DET KONKRETE BARN?

	2007	Procent
Ja	74	24%
Nej	237	76%
I alt	311	100%

Også i forhold til tidligere år er der tale om en markant stigning af andelen af udvidede godkendelser. I nedenstående tabel ses de udvidede godkendelser gennem 10 år¹.

ANDEL AF UDVIDEDE GODKENDELSER

1994	13%
1997	18%
2000	14%
2001	15%
2002	16%
2003	16%
2004	14%
2005	14%
2006	14%
2007	24%

Samrådets begrundelse for, at matchningsforslaget faldt uden for ansøgernes godkendelse, fremgår af tabellen på næste side. Det bemærkes, at der i den enkelte sag kan være flere begrundelser for, at barnet vurderes uden for ansøgernes godkendelse. Det bemærkes endvidere, at organisationens begrundelse for at fremsende matchningsforslaget til samrådet ikke nødvendigvis er overensstemmende med samrådets begrundelse for, hvorfor barnet falder uden for ansøgernes godkendelse.

Som det ses af tabellen, var den hyppigste årsag til, at ansøgere fik udvidet deres godkendelse, at samrådet vurderede barnet som særligt ressourcekrævende på grund af fysiske forhold hos barnet. Dette var tilfældet i 70% af de sager, hvor ansøgerne fik udvidet deres godkendelse i 2007. En anden hyppig årsag til, at ansøgere får udvidet godkendelsen til at omfatte et konkret barn er, at barnet er ældre end den godkendelsesamme. Dette var tilfældet i 26% af udvidelserne i 2007.

¹ Adoptionsnævnets statistiske indberetninger findes fra og med 2000. Det daværende Civilretsdirektorat har imidlertid tidligere udsendt en statistik vedrørende matchninger i 1994 og 1997. I tabellen er disse to år medtaget.

BEGRUNDELSE FOR, AT MATCHNINGSFORSLAGET FALDT UDEN FOR ANSØGERNES GODKENDELSE

	2007	Procent (n=74)
Barnet var ældre end den godkendte aldersramme	19	26%
Barnet var yngre end den godkendte aldersramme	3	4%
Fysiske forhold hos barnet	52	70%
Psykiske forhold hos barnet	2	3%
Søskende (flere børn end ansøgeren er godkendt til)	4	5%
Utilstrækkelige oplysninger	2	3%
Andet	7	9%

Antallet af udvidede godkendelser er nedenfor opdelt på de 10 største afgiverlande i 2007. Procenterne angiver andelen af udvidede godkendelser i forhold til det samlede antal afgørelser fra det pågældende land.

UDVIDEDE GODKENDELSE FORDELTE PÅ GIVERLAND

	Udvidede godkendelser	Matchninger i alt	Procent
Bolivia	1	8	13%
Colombia	6	22	27%
Etiopien	10	39	26%
Indien	13	24	54%
Kina	18	96	19%
Korea	3	15	20%
Sydafrika	5	27	19%
Thailand	6	24	25%
Tjekkiet	4	6	67%
Vietnam	3	35	9%
Øvrige lande	5	15	33%
Alle lande	74	311	24%

Som det ses, er der forholdsvis stor forskel mellem de enkelte lande med hensyn til, hvor ofte ansøgere får udvidet deres godkendelse til at omfatte et konkret barn i forslag. Selv om der må tages forbehold for usikkerheder på grund af det lille antal afgørelser for visse lande, synes det muligt at spore visse tendenser, navnlig når det sammenholdes med tal fra de foregående år. Således blev ansøgernes godkendelse i forbindelse med matchningsforslag fra Indien og Tjekkiet i alle 8 år fra 2000-2007 oftere udvidet end det gennemsnitlige antal udvidelser for børn adopteret til Danmark som helhed. Derimod lå matchninger fra Kina og Korea under landsgennemsnittet for udvidelser i alle årene.

Tendensen er endvidere den samme, hvis tallene sammenholdes med Civilrettsdirektoratets statistik for matchninger i 1994 og 1997. Af de lande, som er indgået i statistikken for alle år gælder, at Indien i samtlige år har ligget over landsgennemsnittet med hensyn til udvidede godkendelser, mens Kina og Korea i alle årene har ligget på eller under landsgennemsnittet.

Vietnam, som ikke indgik i statistikken i 2003, har samtidig i alle de øvrige år ligget under landsgennemsnittet.

Set i forhold til de to formidlende organisationer bør antallet af udvidede godkendelser sammenholdes med antallet af matchninger fra de to organisationer. Som det fremgår, var der imidlertid kun en meget lille forskel mellem de formidlende organisationer med hensyn til, hvor ofte ansøgernes godkendelse blev udvidet.

UDVIDEDE GODKENDELSER FORDELT PÅ FORMIDLENDE ORGANISATION

	2007	Procent af matchninger
AC International Børnehjælp	42	23%(n=183)
DanAdopt	32	25%(n=128)
I alt	74	24%(n=311)

I forbindelse med de udvidede godkendelser vil spørgsmålet være, hvor ofte ansøgere får bragt et barn i forslag, som ligger uden for deres godkendelse, men hvor de ikke ønsker at søge deres godkendelse udvidet til at omfatte barnet. Som det ses nedenfor, var dette tilfældet i 19 sager i 2007 – svarende til at ansøgerne i 6% af de afsluttede matchningsager tidligere havde fået bragt et barn i forslag, som lå uden for deres godkendelse, og som de ikke ønskede at søge deres godkendelse udvidet til at omfatte.

HAR ANSØGEREN I FORBINDELSE MED DENNE ANSØGNING TIDLIGERE FÅET BRAGT ET BARN I FORSLAG, SOM LÅ UDEN FOR GODKENDELSEN OG DERFOR BLEV AFVIST AF ANSØGEREN?

	2007	Procent
Nej	292	94%
Ja, 1 gang tidligere	17	6%
Ja, 2 gange tidligere	2	1%
Ja, 3 eller flere gange tidligere	0	-
I alt	311	100%

8.6.2. DE FORMIDLENDE ORGANISATIONER

Antal matchningsforslag

Mens statistikken vedrørende statsforvaltningernes matchninger vedrører afsluttede sager, vedrører nedenstående statistik over de formidlende organisationer børn i forslag. De formidlende organisationer udfylder således et statistiskema, når en matchningsag vedrørende et udenlandsk barn afsluttes. Hvis samme barn bringes i forslag til flere ansøgere udfyldes derfor et skema pr. "forslag", ligesom der udfyldes et skema pr. barn, hvis et matchningsforslag involverer flere børn.

Organisationerne bragte 359 børn i forslag i 2007. Disse var fordelt med 55% fra AC Børnehjælp og 45% fra DanAdopt.

FORMIDLENDE ORGANISATION

	2007	Procent
AC International Børnehjælp	197	55%
DanAdopt	162	45%
I alt	359	100%

Fordelt på de 10 største giverlande fordeler matchningsforslagene sig således:

MATCHNINGSFORSLAG FORDELT PÅ DE 10 STØRSTE GIVERLANDE

	2007	Procent
Bolivia	10	3%
Colombia	28	8%
Etiopien	51	14%
Indien	23	6%
Kina	92	26%
Korea	20	6%
Sydafrika	36	10%
Thailand	28	8%
Tjekkiet	10	3%
Vietnam	40	11%
Øvrige lande/uoplyst	21	6%
I alt	359	100%

De 359 børn, som organisationerne i 2007 bragte i forslag, var i gennemsnit 17,2 måneder gamle på matchningstidspunktet.

Organisationens vurdering af matchningsforslaget fremgår af tabellen nedenfor. Som det ses, vurderede organisationen i 72% af tilfældene, at barnet faldt inden for ansøgerens godkendelse, hvorfor matchningsforslaget blev sendt direkte til ansøgeren til tilkendegivelse af, om vedkommende var indstillet på at modtage barnet. I 58 af matchningsforslagene, svarende til 16%, vurderede organisationen derimod, at barnet faldt uden for ansøgernes godkendelse. Heraf blev 5 matchningsforslag alene sendt til orientering til samrådet, da ansøgerne i disse tilfælde ikke ønskede at søge deres godkendelse udvidet til at omfatte det konkrete barn.

ORGANISATIONENS VURDERING AF MATCHINGFORSLAGET

	2007 (procent)
Matchningsforslaget ligger inden for ansøgerens godkendelse – forslaget sendt direkte til ansøgeren til tilkendegivelse af, om de er indstillet på at modtage barnet	257 (72%)
Tvivl om, hvorvidt matchningsforslaget ligger inden for ansøgerens godkendelse – forslaget sendt til samrådet	15 (4%)
Matchningsforslaget ligger uden for ansøgerens godkendelse. Forslaget sendt til samrådet, da ansøgeren ønsker at søge om at få godkendelsen udvidet til at omfatte det pågældende barn	53 (15%)
Matchningsforslaget ligger uden for ansøgerens godkendelse. Forslaget er alene sendt til orientering til samrådet, da ansøgeren ikke har ønsket at søge om udvidet godkendelse	5 (1%)
Sagen er sendt til samrådet, da giverlandet har bragt et barn i forslag uden på forhånd at tage stilling til hos hvilken adoptant, barnet ønskes placeret	7 (2%)
Sagen er sendt til samrådet, da ansøgeren har reflekteret på omtalen af et konkret barn ("børn søger forældre")	22 (6%)
I alt	359 (100%)

I de tilfælde, hvor en ansøger ikke ønsker at søge godkendelsen udvidet til at omfatte barnet i forslag, vil det kunne forekomme, at barnet stilles i forslag til en anden ansøger. Antallet af matchningsforslag uden for ansøgernes godkendelse vil således dække over et mindre antal børn, da det samme barn kan være stillet i forslag til flere forskellige ansøgere. Som det ses af tabellen på næste side, var dette imidlertid kun tilfældet i et fåtal af sagerne. Således var barnet kun stillet i forslag en enkelt gang i 97% af forslagene i 2007.

HVOR MANGE GANGE HAR BARNET VÆRET STILLET I FORSLAG TIL DANSK ANSØGER?

	2007	Procent
Kun denne ene gang	349	97%
1 gang tidligere	7	2%
2 gange tidligere	3	1%
3 eller flere gange tidligere	0	-
I alt	359	100%

Vurderingen af barnet

Selv om matchningsforslaget falder inden for ansøgernes abstrakte godkendelse, jf. ovenfor, kan barnet af organisationen være vurderet som et barn uden for en almen godkendelse. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis ansøgeren er godkendt til et ældre barn over 36 måneder. 25% af matchningsforslagene i 2007 (18% i 2006) omfattede således et barn, som faldt uden for en almen godkendelse eller et barn, hvor organisationen var i tvivl om, hvorvidt barnet faldt inden for ansøgernes godkendelse. Som tidligere nævnt indebærer en almen godkendelse en godkendelse til et barn i alderen 0-36 måneder uden væsentlige kendte fysiske eller psykiske problemer.

HAR ORGANISATIONEN VURDERET, AT BARNET FALDER INDEN FOR EN ALMEN GODKENDELSE?

	2007	Procent
Ja	269	75%
Nej/i tvivl	90	25%
I alt	359	100%

Begrundelserne for, at organisationen vurderede barnet uden for en almen godkendelse, fremgår af følgende tabel:

BEGRUNDELSER FOR, AT BARNET VURDERES UDEN FOR/TVIVL

	2007	Procent
Fysiske forhold hos barnet	48	53%
Psykiske forhold hos barnet	7	8%
Barnet er ældre end 36 måneder	22	24%
Søskende	11	12%
Utilstrækkelige oplysninger	12	13%
Andet	5	6%

Som det fremgår, er den hyppigste begrundelse også her, at barnet blev vurderet som særligt ressourcekrævende på grund af fysiske forhold. Ud af alle sager, hvor organisationerne vurderede, at barnet faldt uden for eller var i tvivl om, hvorvidt barnet faldt uden for en almen godkendelse, var 53% således begrundet i fysiske forhold hos barnet. I forhold til samtlige matchninger i 2007 svarer dette til, at 13% af samtlige matchede børn falder uden for en almen godkendelse på grund af fysiske forhold hos barnet.

En anden hyppig begrundelse er, at barnet er ældre end 36 måneder. Dette var tilfældet i 24% af sagerne.

Fordelt på formidlende organisation samt de største afgiverlande fordeler matchningsforslagene med børn, der vurderes uden for en almen godkendelse, sig som følger:

MATCHNINGSFORSLAG UDEN FOR EN ALMEN GODKENDELSE FORDELT PÅ FORMIDLLENDE ORGANISATION

	2007	Procent
AC International Børnehjælp	41	22% (n=183)
DanAdopt	49	38%(n=128)
I alt	90	29%(n=502)

MATCHNINGSFORSLAG UDEN FOR EN ALMEN GODKENDELSE FORDELT PÅ GIVERLAND

	2007	Procent
Bolivia	2	20% (n=10)
Colombia	9	32% (n=28)
Etiopien	13	25% (n=51)
Indien	11	48% (n=23)
Kina	17	18% (n=92)
Korea	3	15% (n=20)
Sydafrika	5	14% (n=36)
Thailand	8	29% (n=28)
Tjekkiet	7	70% (n=10)
Vietnam	6	15% (n=40)
Øvrige lande	9	47% (n=19)
I alt	90	25% (n=357)

Sammenholdt med 2000-2006 lå matchningsforslag fra Indien i alle 8 år over landsgennemsnittet. Med undtagelse af år 2000 er dette også tilfældet for matchningsforslag fra Tjekkiet, som i de øvrige 7 år lå væsentlig over landsgennemsnittet. Som det fremgår ovenfor, var Tjekkiet også blandt de lande, hvor ansøgere forholdsvis oftere fik udvidet deres godkendelse i forbindelse med matchningen.

Både Kina og Korea lå derimod i alle 8 år under landsgennemsnittet. Dette er også tilfældet for Vietnam med undtagelse af 2003, hvor Vietnam ikke indgik i statistikken.

Nedenfor ses matchningsforslag uden for en almen godkendelse fordelt på organisationernes behandling af sagerne.

Som det fremgår, var den hyppigste fremgangsmåde, at organisationen sendte matchningsforslaget til samrådet, da ansøgerne havde tilkendegivet, at de ønskede at ansøge om at få deres godkendelse udvidet til at omfatte barnet. Dette var tilfældet i lidt mere end halvdelen af de matchningsforslag, hvor organisationen vurderede, at barnet faldt uden for en almen godkendelse.

I 6% af matchningsforslagene blev sagen alene sendt til samrådet til orientering, da ansøgerne ikke ønskede at ansøge om udvidet godkendelse. Dette er et fald i forhold til 2006, hvor dette var tilfældet i 16% af sagerne.

FORSLAG UDEN FOR EN ALMEN GODKENDELSE FORDELTE PÅ BEHANDLINGEN AF MATCHNINGSFORSLAGET

	2006 (procent)
Matchningsforslaget ligger inden for ansøgerens godkendelse – forslaget sendt direkte til ansøgeren til tilkendegivelse af, om de er indstillet på at modtage barnet	0 (0%)
Tvivel om, hvorvidt matchningsforslaget ligger inden for ansøgerens godkendelse – forslaget sendt til samrådet	15 (17%)
Matchningsforslaget ligger uden for ansøgerens godkendelse. Forslaget sendt til samrådet, da ansøgeren ønsker at søge om at få godkendelsen udvidet til at omfatte det pågældende barn	48 (53%)
Matchningsforslaget ligger uden for ansøgerens godkendelse. Forslaget er alene sendt til orientering til samrådet, da ansøgeren ikke har ønsket at søge om udvidet godkendelse	5 (6%)
Sagen er sendt til samrådet, da giverlandet har bragt et barn i forslag uden på forhånd at tage stilling til hos hvilken adoptant, barnet ønskes placeret	2 (2%)
Sagen er sendt til samrådet, da ansøgeren har reflekteret på omtalen af et konkret barn ("børn søger forældre")	20 (22%)
I alt	90(100%)

Matchningsforslag uden for ansøgernes godkendelse

Som beskrevet i tabellen på side 69, var antallet af matchningsforslag, som af organisationen vurderes uden for *ansøgernes* godkendelse, 58.

Hertil vil formentlig skulle lægges et antal matchningsforslag, som organisationen har sendt til samrådet af anden årsag, f.eks. fordi giverlandet ikke på forhånd har taget stilling til hos hvilken adoptant, barnet ønskes placeret. Nedenfor er dog kun medtaget matchningsforslag, som organisationen direkte har anført som forslag uden for ansøgernes godkendelse.

Matchningsforslag uden for ansøgernes godkendelse fordeler sig på de på de to formidlende organisationer og de største giverlande som følger:

MATCHNINGSFORSLAG UDEN FOR ANSØGERNES GODKENDELSE FORDELT PÅ FORMIDLENDE ORGANISATION

	2007	Procent
AC International Børnehjælp	23	12% (n=197)
DanAdopt	35	22% (n=162)
I alt	58	16% (n=359)

MATCHNINGSFORSLAG UDEN FOR ANSØGERNES GODKENDELSE FORDELT PÅ GIVERLAND

	Uden for ansøger-	Matchningsforslag	Procent
Bolivia	1	10	10%
Colombia	7	28	25%
Etiopien	15	51	29%
Indien	6	23	26%
Kina	3	92	3%
Korea	3	20	15%
Sydafrika	5	36	14%
Thailand	8	28	29%
Tjekkiet	0	10	-
Vietnam	2	40	5%
Øvrige lande/uoplyst	8	21	38%
I alt	58	359	16%

I forbindelse med opdelingen på lande bemærkes, at de forslag som sendes til samrådet, fordi giverlandet ikke på forhånd har taget stilling til hos hvilken adoptant, barnet ønskes placeret, ikke er medtaget. Dette er tilfældet for Tjekkiet.

KAPITEL 9: PRAKTISKE OPLYSNINGER

Adresse:

Adoptionsnævnet
Stormgade 2-6
1470 København K

Kontakt til Adoptionsnævnet:

Telefon: 33 92 33 02 (telefonid fra kl. 10.00 til 14.00, torsdage kl. 10.00-16.00)

Telefax: 39 27 18 89

E-post adresse: an@adoptionsnaevnet.dk

Hjemmeside www.adoptionsnaevnet.dk

Nævnets rådgivende børnelæger:

Når man som kommende adoptant skal tage stilling til modtagelsen af et konkret barn, har man mulighed for at søge rådgivning hos uvildige sagkyndige børnelæger, som er tilknyttet nævnet.

Der er i dag ansat 6 læger til formålet, og ansøgeren skal henvende sig til lægen i den statsforvaltning, hvor ansøgeren bor. Dog kan der i tilfælde af ferie, sygdom eller andet fravær af rådgiveren rettes henvendelse til den anførte bagvagt.

- ◆ **Statsforvaltning Hovedstaden (kun sager formidlet gennem AC Børnehjælp):**
Speciallæge i pædiatri, afdelingslæge Mette Arrøe, Hælderne 13, 2850 Nærum, Tlf.: 45 80 50 47 (kl. 17.00-20.00) (bagvagt: Niels Tønnes Petersen)
- ◆ **Statsforvaltning Hovedstaden (kun sager formidlet gennem DanAdopt):**
Speciallæge i pædiatri, kommunal børne- ungelæge Niels Tønnes Petersen, Rønnebærvej 103, 2840 Holte, Tlf.: 51 36 52 24 eller 45 42 33 38 (efter kl. 17.00) (bagvagt: Inge-Merete Nielsen)
- ◆ **Statsforvaltning Sjælland:**
Speciallæge i pædiatri, overlæge Inge-Merete Nielsen, Holmevej 87, 2860 Søborg, Tlf.: 39 56 30 87 (efter kl. 15.00 samt lørdage, søn- og helligdage) (bagvagt: Mette Arrøe)
- ◆ **Statsforvaltning Midtjylland:**
Speciallæge i pædiatri, overlæge Vibeke Hardam Nohns, Markleddet 33, 6950 Ringkøbing, Tlf.: 40 37 25 55 eller 97 32 61 13 (efter kl. 16.00) (bagvagt Lars P. Madsen)
- ◆ **Statsforvaltning Syddanmark:**
Speciallæge i pædiatri, overlæge Hans Christian Laugaard-Jacobsen, Engvej 20, 9370 Hals, Tlf.: 98 77 07 08 (dagligt kl. 18.00-21.00) (bagvagt: Vibeke Hardam Nohns)
- ◆ **Statsforvaltning Nordjylland:**
Speciallæge i pædiatri, overlæge Lars P. Madsen, Sætervej 23, 9520 Skørping, Tlf.: 99 32 13 05 (kl. 8.00-16.00) eller 98 11 60 11 (bagvagt: Hans Christian Laugaard-Jacobsen)

ORDFORKLARING

Almen godkendelse:

Er den mest almindelige godkendelse. Ansøgere, der har en almen godkendelse, er godkendt til et barn i alderen 0-36 måneder uden væsentlige kendte fysiske eller psykiske problemer.

Udvidet godkendelse:

En godkendelse, som ligger uden for den almene godkendelse, dvs. en godkendelse til at adoptere et ældre barn, søskende eller et barn, som på grund af kendte fysiske eller psykiske helbredsmæssige forhold må anses for særligt ressourcekrævende.

Hvis et barn i forslag falder uden for ansøgernes godkendelse og ansøgeren ønsker at få godkendelsen udvidet til at omfatte barnet, er det samrådet, som skal tage stilling til, om en sådan ansøgning kan imødekommes.

Haagerkonventionen:

Danmark har tiltrådt Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. Konventionen er trådt i kraft i Danmark den 11. november 1997. Konventionsteksten findes på Haagerkonferencens hjemmeside: <http://www.hcch.net/e/conventions/text33e.html>

Fase 1:

I fase 1 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet vurderes det, om ansøgeren opfylder de generelle godkendelseskrav, som stilles til ansøgerens alder, samliv, helbred, strafforhold, boligforhold og økonomi. Kravene er nærmere fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen. Hvis ansøgeren opfylder de generelle krav, giver samrådet tilladelse til, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte. Opfylder ansøgeren ikke betingelserne, giver samrådet afslag på ansøgningen.

Fase 2:

Fase 2 består af et adoptionsforberedende kursus. Kurset er obligatorisk for alle, der søger om adoption af et barn fra et andet land for første gang. Kurset består af to weekendkurser og afvikles tre steder i landet.

Fase 3:

Fase 3 kan påbegyndes, når ansøgeren – efter at have deltaget i det adoptionsforberedende kursus – på ny retter henvendelse til samrådet. I fase 3 skal det vurderes, om man også efter en individuel vurdering kan anses for egnet til at adoptere et barn fra et andet land.

Det faseopdelte undersøgelses- og godkendelsesforløb gælder ikke for godkendelse til adoption af dansk barn.

17c-erklæring:

Ifølge Haagerkonventionens artikel 17c kan enhver beslutning om at betro et barn i de kommende adoptivforældres varetægt kun træffes i oprindelsesstaten, såfremt "centralmyndigheden i begge stater har godkendt, at adoptionsproceduren kan fortsætte".

23-erklæring:

Haagerkonventionens artikel 23, nr. 1:

"Når den kompetente myndighed i den kontraherende stat, hvor adoptionen har fundet sted, har attesteret, at adoptionen er i overensstemmelse med konventionen, skal den anerkendes efter lovgivningen i de øvrige kontraherende stater. Attesten skal angive, hvornår og af hvem samtykke er blevet givet ifølge artikel 17, litra c."